

ВПРОВАДЖЕННЯ STEM- ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ

**Крамаренко Тетяна Григорівна,
к. пед.н., доцент, доцент кафедри математики та методики її навчання,**

КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

kramarenko.tetyana@kdpu.edu.ua

tg@kramarenko.com.ua

Т.Г.Крамаренко

Голод на робітничі кадри зростає, - Гриневич

В Україні дедалі менше людей отримують професійну освіту, при цьому голод на робітничі кадри зростає. Про це сказала міністр освіти Лілія Гриневич під час зустрічі з керівниками підприємств легкої промисловості.

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

- Впав престиж професійної освіти
- Професійну освіту отримують не кращі учні
- Розрив між закладами освіти та підприємствами
- Недостатнє фінансування
- Застаріле обладнання чи його відсутність взагалі
- Потребують запровадження стандарти на компетентній основі
- **Учителі неготові по-сучасному навчати робітничим професіям**

ВСІ ПРОФЕСІЇ ВАЖЛИВІ

1. Затвердити стандарти професійної (професійно-технічної) освіти з професій:

- «Бджоляр» (код 6123);
- «Верстатник деревообробних верстатів» (код 7423);
- «Діловод» (код 4144);
- «Касир (в банку)» (код 4212);
- «Касир (на підприємстві, в установі, організації)» (код 4211);
- «Кондитер» (код 7412);
- «Контролер радіоелектронної апаратури та приладів» (код 7242);
- «Майстер з діагностики та налагодження електронного устаткування автомобільних засобів» (код 7241);
- «Модистка головних уборів» (код 7435);
- «Монтажник систем вентиляції, кондиціонування повітря, пневмотранспорту й аспірації» (код 7233);
- «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» (код 7129);
- «Налагоджувальник технологічного устаткування (електронна техніка)» (код 7242);
- «Оператор поштового зв'язку» (код 4223);
- «Оператор лінії у виробництві харчової продукції (молочне виробництво)» (код 8272);
- «Офіціант» (код 5123);
- «Перукар» (перукар-модельєр) (код 5141);

1. Затвердити стандарти професійної (професійно-технічної) освіти з професій:

- «Апаратник вуглезбагачення» (код 8112);
- «Апаратник хімоводоочищення» (код 8163);
- «Електромонтер з ремонту та монтажу кабельних ліній» (код 7241);
- «Електромонтер з обслуговування електроустаткування електростанцій» (код 7241);
- «Електромонтер з ремонту повітряних ліній електропередачі» (код 7241);
- «Електромонтер з ремонту апаратури релейного захисту й автоматики» (код 7241);
- «Електрослюсар з ремонту й обслуговування автоматики та засобів вимірювань електростанцій» (код 7241);
- «Електрослюсар з ремонту устаткування розподільних пристроїв» (код 7241);
- «Машиніст енергоблока» (код 8161);
- «Машиніст електровоза» (код 8311);
- «Слюсар з обслуговування теплових пунктів» (код 7233);
- «Слюсар з ремонту пароготурбінного устаткування» (код 7233);
- «Стовбуровий (підземний)» (код 7111);
- «Водопровідник доменної печі» (код 7136);
- «Газорізальник» (код 7212);
- «Машиніст тепловоза» (код 8311);
- «Оцинковувач гарячим способом» (код 8223);

- «Монтажник будівельний» (код 7120);
- «Оператор верстатів з програмним керуванням» (код 8211);
- «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення» (код 4113);
- «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування» (код 7233).

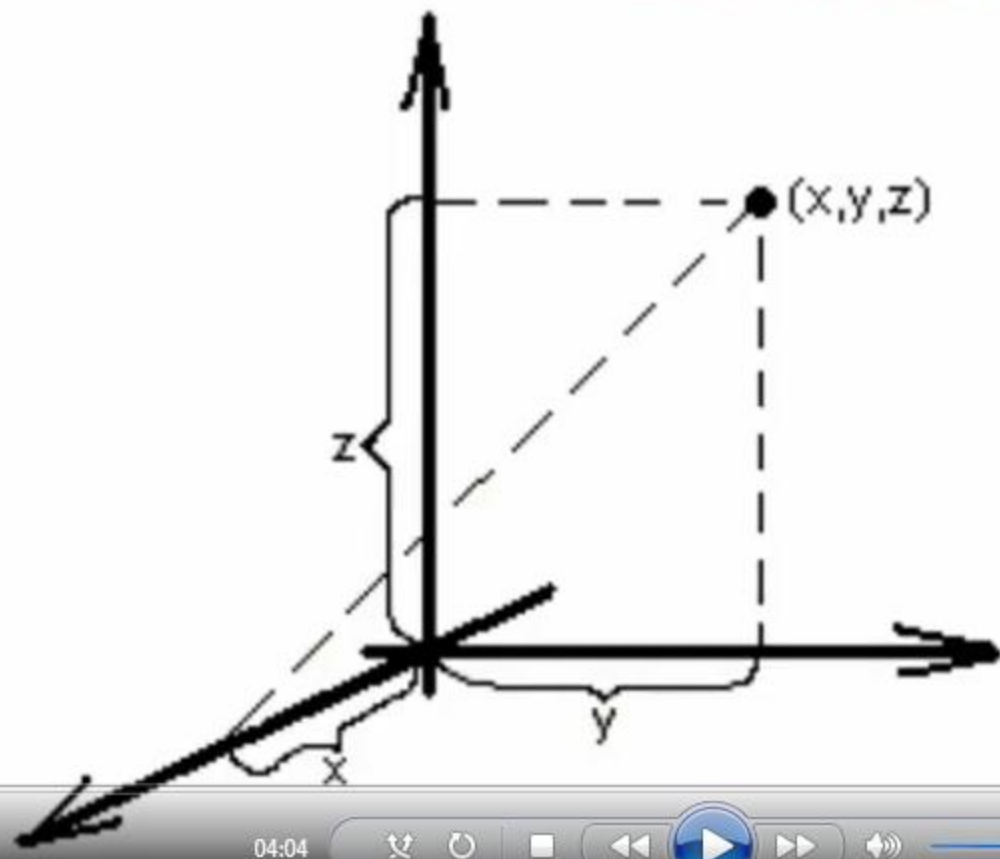
1. Затвердити стандарти професійної (професійно-технічної) освіти з професій:

- «Агент з організації туризму» (код 4221);
- «Верстатник широкого профілю» (код 8211);
- «Виробник художніх виробів з дерева» (код 7331);
- «Виробник художніх виробів з кераміки» (код 7321);
- «Вишивальник» (код 8263);
- «Гірник з ремонту гірничих виробок» (код 7111);
- «Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах» (код 7212);
- «Електромеханік з ремонту та обслуговування лічильно-обчислювальних машин» (код 7241);
- «Електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж» (код 7137);
- «Електромонтажник силових мереж та електроустаткування» (код 7241);
- «Електромонтер оперативно-виїзної бригади» (код 7241);
- «Електрослюсар підземний» (код 7241);
- «Лицювальник-плиточник» (код 7132);
- «Люковий (коксохімічне виробництво)» (код 8159);
- «Машиніст холодильних установок» (код 8163);
- «Пресувальник вогнетривких виробів» (код 8139);
- «Реставратор декоративно-художніх фарбувань» (код 7142);
- «Сортувальник-здавальник металу» (код 8122);
- «Штукатур» (код 7133), що додаються.

ВСІ ПРОФЕСІЇ ВАЖЛИВІ

Вектор розвитку професійної компетентності

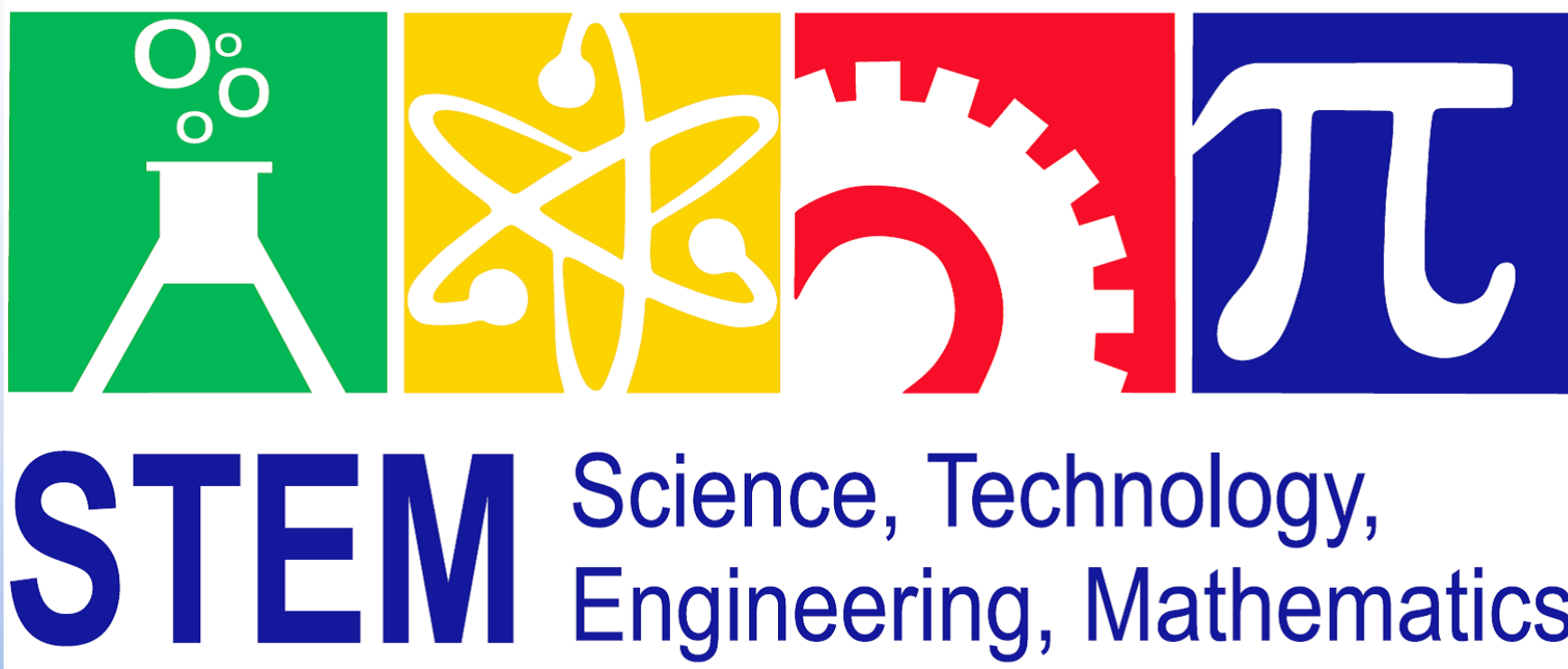
x-система цінностей
y- мета, мотивація
z- розвиток
майстер – точка с параметрами векторів

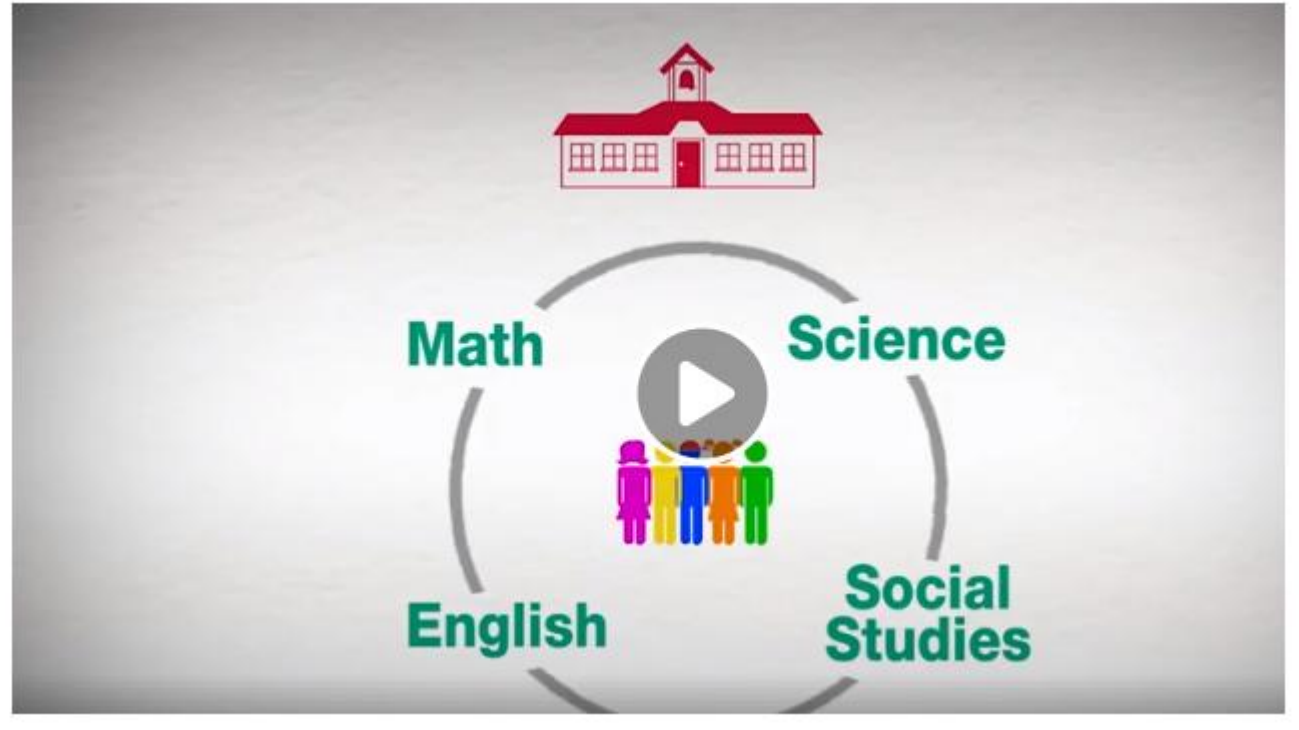
04:04

Сьогодні ми часто чуємо про STEM-освіту, STEM-технології, STEM-лабораторії тощо. Що ж таке STEM?

**S – НАУКА, Т – ТЕХНОЛОГІЇ, Е –
ІНЖЕНЕРІЯ, М – МАТЕМАТИКА**

ДЕ БІЛЬШЕ ДІЗНАТИСЯ ПРО STEM?

<https://imzo.gov.ua/tag/stem-osvita/>

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА

Інститут модернізації змісту освіти

НОВИНИ ▾ ПРО ІМЗО ▾ ДІЯЛЬНІСТЬ ▾ ДОКУМЕНТИ ▾ ОСВІТА ▾ ЗАХОДИ ▾ ПІДРУЧНИКИ ▾ СВДОЦ

STEM-освіта

Повідомлення

Стартує відбірковий етап II Всеукраїнського фестивалю "Наука на сцені"

STEM-освіта

24.10 СЕРЕДА
17:00-19:00

ВЕБІНАР INSIGI

STEM
урок
у старшій школі

ЖОВ 24

Вебінар "STEM-урок у старшій школі"

Публічна · Організовує Міжнародний освітній центр

Т.Г.Крамаренко

<https://www.facebook.com/events/320154891873682/>

ДЕ БІЛЬШЕ ДІЗНАТИСЯ ПРО STEM?

8-9 Листопада 2018 року

IV Міжнародна науково-практична конференція

«STEM-освіта: стан

впровадження та перспективи розвитку»

Метою науково-практичної конференції є

- обговорення умов розвитку STEM-освіти в Україні,
- пошук ефективних методичних підходів і технологічних рішень
- рішень упровадження STEM-навчання в контексті реалізації дидактичних принципів Нової української школи,
- представлення інноваційних моделей і технологій навчання учнівської молоді щодо побудови успішної кар'єри в майбутньому.

Т.Г.Крамаренко

10

Реєстрація до 1 листопада

8-9 ЛИСТОПАДА 2018 РОКУ
IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«STEM-ОСВІТА: СТАН
ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

Наукова тематика конференції охоплює такі проблеми:

- 1. Науково-теоретичні аспекти STEM-освіти;
- 2. STEM-освіта: розвиток, досвід, перспективи;
- 3. Підготовка педагогічних кадрів та освіта дорослих.

Реєстрація до 1 листопада

Програмою конференції передбачено проведення

- Освітнього форуму,
- Майстер-класів, педагогічних студій, тренінгів,
- STEM-майстерень,
- Стендових презентацій, зустрічей.

Т.Г.Крамаренко

ДЕ БІЛЬШЕ ДІЗНАТИСЯ ПРО STEM?

STEM-весна 2018,
STEM-школа зимова та літня

Матеріали доступні:

<https://drive.google.com/drive/folders/1oLclYDYtz6liHQD0F6NRGmqssvFPO7EV?usp=sharing>

III Міжнародний науково-практичний
семінар «STEM-освіта – проблеми та
перспективи»

Дата:

- 24/10/2018 - 25/10/2018

Час: 00:00 -00:00

Адреса:

Льотна академія Національного авіаційного університету

Науково-практична конференція
«STEM – світ інноваційних
можливостей»

Дата:

- 24/10/2018

Час: 11:00 -12:00

Адреса:

Київський Палац дітей та юнацтва (конференц-зал № 4, бібліотека 1-й поверх)

ДЕ БІЛЬШЕ ДІЗНАТИСЯ ПРО STEM?

НА FACEBOOK СТОРІНКИ ТА ГРУПИ НА ЗАПИТ STEM

 Групи

Переглянути всі

Громадська організація "STEM-ОСВІТА 4.0"

365 членів

✓ Додано

STEM КРОК для батьків

903 учасників · 10 дописів на день

Якщо Ви небайдужі, креативні і прагнете успіху своїх дітей і готові навчатися з ними разом, то наша група саме для Вас. Група сторен...

  18 учасників сказали, що жили в Krivou Rog

+ Приєднатися

Robotic Toys & STEM Education

2,7 тис. учасників · 9 дописів на день

Hello! Welcome to the Robotic Toys & STEM Education Group!...

+ Приєднатися

STEM-спільнота "ГЕНЕРАЦІЯ ТВОРЧИХ"

152 учасників

Krivou Rog · "У своєму розвитку людство пережило аграрну й індустріальну хвилі; нині, ламаючи в усьому світі усталені уявленн...

  104 учасників сказали, що жили в Krivou Rog

✓ Запит надіслано

Дівчата STEM

1,8 тис. осіб вподобали це · Спільнота

 Ірина Василяшко та ще 6 друзів вподобали це

Сторінка для об'єднання дівчат і жінок, які працюють, навчаються та...

 Подобається

STEM

18 тис. осіб вподобали це · Магазин одягу

[STEM](#) - магазин, который объединяет лучшие мировые бренды оде...

 Подобається

Центр сучасної STEM освіти "Boteon", Україна

7,4 тис. осіб вподобали це · Kharkov, Ukraine · Робототехнічна комп...

 Світлана Литвинова та ще 3 друга вподобали це

Науково-виробничий центр "Ботеон": виробництво конструкторів дл...

 Подобається

Ukrainian STEM Festival

932 осіб вподобали це · Kyiv, Ukraine · Фестиваль

 Oksana Strutynska та ще 4 друга вподобали це

Науково-технічний фестиваль, майданчик для обміну досвідом в об...

 Подобається

ORT STEM

201 осіб вподобали це · Спільнота

В рамках Всемирного дня науки за мир и развитие мы объявляем к...

 Подобається

Ukrainian STEM
Festival

@ustemfestival

Головна

Інформація

Події

Відгуки

Світлини

Відео

Дописи

Спільнота

Info and Ads

Створити сторінку

ФЕСТИВАЛЬ

ОСВІТИ

РОЗВИВАЙСЯ НАДИХАЙСЯ ЗАХОПЛЮЙСЯ

👍 Вподобати

📡 Стежити

➦ Поширити

⋮

📧 Надіслати повідомлення

ЗУСТРІНЕМОСЬ У ВЕРЕСНІ
2018

ЦІКАВІ ВОРКШОПИ • ТЕХНІЧНІ ВІНАХОДИ
ЛЕКЦІЇ ВІД НАУКОВЦІВ • РОБОТОТЕХНІКА
МЕНТАЛЬНА АРИФМЕТИКА • РІЗНІ ДОСЛІДИ
ЛЕКЦІЇ ВІД ВИДАТНИХ ЛЮДЕЙ • ІГРИ
ДОСЛІДИ З ХІМІЇ • ПРОГРАМУВАННЯ C++
ЕКСПЕРИМЕНТИ • ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
АВІАМОДЕЛІ • АВТОМОДЕЛІ • РАКЕТИ • ДРОНИ

Світлини

4.9

4,9 із 5 · На підставі оцінок 15 осіб

Спільнота

Переглянути все

👤 Запросіть своїх друзів вподобати цю сторінку

👍 932 людини вподобали це

📡 1 139 людей стежать за цим

👤 Svitlana Popel та ще 4 друзів вподобали це або побували тут

Інформація

Переглянути все

Школа робототехніки

© Загальнодоступна група

Про групу

Дискусія

Учасники

Події

Світлини

Шукати у групі

Швидкі посилання

Криворізький відкрити...

Криворізький фестива...

Фізико-математичний ...

Журналісти Криворіжжя

Математична освіта

Приєдналась ▾

✓ Сповідання

➔ Поширити

... Більше

нові дії ▾

Ната Хараджян поширила допис.

7 год

ДОДАТИ УЧАСНИКІВ

+ Введіть ім'я або електронну адресу...

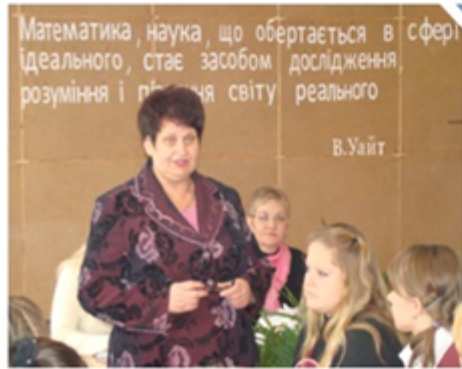

УЧАСНИКИ

141 учасник

Переможець конкурсу професійної майстерності Олена Євтушенко: «У навчанні математики кулінарів виявляємо зв'язок між вивченням інтегралів і приготуванням каші»

Педагогічні напрацювання на Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти», яка проходила у Києві, у викладанні математики представляла переможець криворізького міського конкурсу професійної майстерності, учитель-методист з 35-річним стажем **О. В. Євтушенко** (на фото).

Педагогічне кредо учитель характеризує словами: «Віра в людину, в майбутнє, у науку та інноваційний пошук». В Олени Василівни є низка публікацій у журналах для профтехосвіти. Вона автор посібника «Математика в професії».

— *Олено Василівно, чи можна говорити, що половина людей математику погано знає і не розуміє, навіть її вчити? Або якщо і знає, то на рівні підрахунку отриманих грошей? І головне, як*

ви "закохуєте" учнів у математику?

— Мабуть, ті, хто не вмів застосовувати математику, розминулися у житті з тим учителем, який навчив би її любити і розуміти, — захоплено розповідає про свою професію Олена Василівна. — Коли кілька років тому прийшла працювати в профтехосвіту, відразу ж постала проблема зацікавити майбутніх робітників — кухарів, перукарів, операторів комп'ютерного набору, фотографів та кравців — премудростям, здавалося б, такої сухої науки, як математика. І стала приділяти більше уваги зв'язку математики та майбутньої професії, практичному застосуванню теоретичних знань і умінь. Перш за все, звернулася до викладачів спецпредметів і ознайомила з тим матеріалом, який закладений у їхні підручники. Стала складати за ним завдання для уроків математики. Робота була досить складна й об'ємна, але ж саме так і потрібно робити, якщо хочемо, щоб

Вивчення кращого педагогічного досвіду

Олена Василівна Євтушенко, учитель математики, учитель-методист

- семінар “Роль математики в професійному становленні учнів”
- Збірник задач “Математика у професії”

- Інтегралі + приготування каші
- Відсотки + фарбування волосся, бізнес-плани
- Похідна + економне викроювання, викладання плитки
- Теорія ймовірностей + гральні карти
- Об'єми та площі поверхонь тіл обертання + гайки, болти
- Геометричні криві + лекала в перукарській справі

Це STEM!

Крамаренко Т. Г. Педагогічні замальовки : нариси / Тетяна Григорівна Крамаренко [Електронний ресурс]. — Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2018. — 592 с.
<http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/0564/2007>

Педагогічні замальовки
Тетяни Крамаренко

Режим доступу: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/0564/2007>.

ХТО ГОВОРИТЬ І ПИШЕ ПРО STEM

- Ольга Барна, В. Г. Єлізарова, Дарина Васильєва, Ірина Василяшко, Людмила Рождественська та ін.
- Вагіна Наталя, завідувач кафедри математики та методики навчання математики Бердянського педуніверситету (Від ерудита до полімата: напрями і форми навчання інтеграції математичних знань у STEM-орієнтованому освітньому просторі)
- https://www.youtube.com/channel/UC4jca_1y4PgqGhpMgotSMPA
- Проект «Якість освіти»

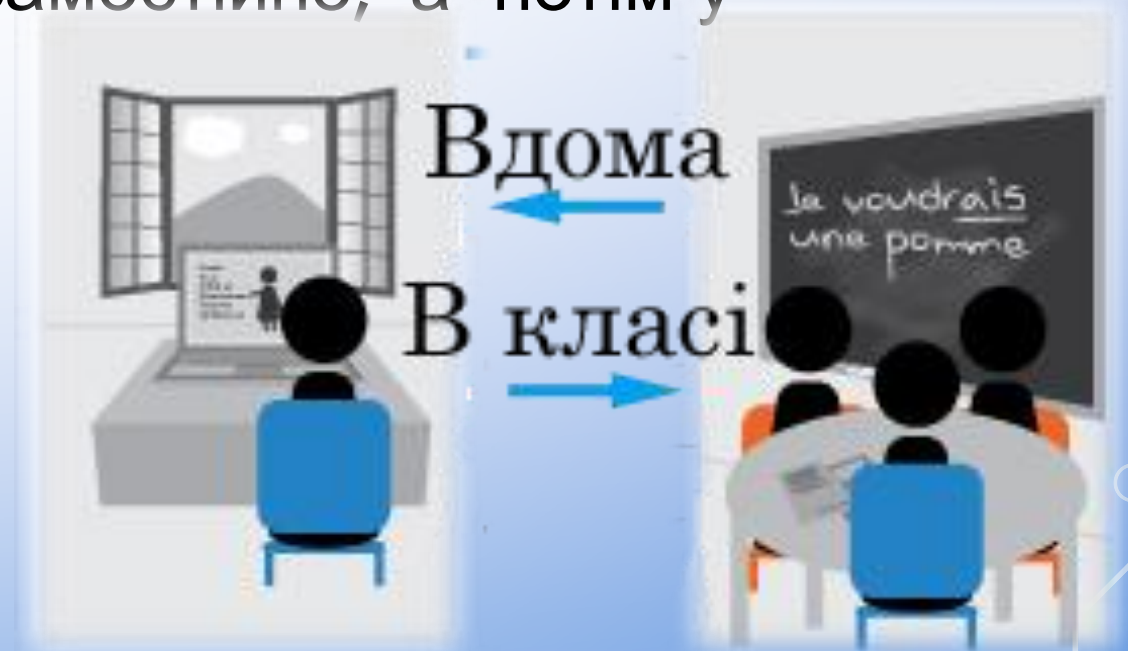
Т.Г.Крамаренко

<https://www.youtube.com/watch?v=MshUSDfSYwU>

АКТУАЛЬНІ ФОРМИ STEM-НАВЧАННЯ

- «перевернутий» клас;
- лабораторні роботи;
- проектні роботи;
- занурення;
- парні та групові форми роботи
- використання міжпредметних зв'язків тощо.

«**Перевернуте**» **навчання** (англ. flipped learning) – це технологія здійснення процесу навчання, у якому передбачається, що учні за допомогою різноманітних ґаджетів прослуховують і переглядають відеоуроки, вивчають додаткові джерела самостійно, а потім у класі всі разом обговорюють нові поняття і різні ідеї, а вчитель допомагає застосовувати отримані знання на практиці.

ОСОБЛИВОСТІ STEM-УРОКІВ

- **На перший план виходить не володіння теорією, а вміння використовувати свої знання на практиці. І уроки стають практичними заняттями, які демонструють можливості застосування теоретичних знань у конкретних ситуаціях.**
- **Розробляючи моделі, створюючи проекти, учні аналізують дані, співвідносять її з наявним досвідом і знаннями. Це формує в них упевненість у власних силах, переконаність, що зможуть за необхідності вирішити складні проблеми.**
- **Групова робота, що часто застосовується у такого роду проектах, привчить висловлювати власну думку, відстоювати її, співпрацювати з однокласниками, сприймати і розуміти точку зору іншої людини. Застосування STEM на уроці навчить дітей сприймати завдання, формулювати дослідницьку гіпотезу, застосовувати оригінальні способи пізнання, розвиватиме аналітичне і критичне мислення.**

Як застосувати STEM у навчальному процесі?

Проводити різноманітні дослідження.

Яка довжина аркуша в зошиті? Якої довжини ручка? Як це виміряти? Вже такі завдання покажуть найменшим учням, як працювати з вимірювальними інструментами, як фіксувати, аналізувати, застосовувати інформацію, сформулюють уявлення про багатовимірність світу. Що для цього потрібно? Набір інструментів найпростіший – лінійка, трикутник, транспортир.

<https://naurok.com.ua/post/yak-provesti-stem-urok>

Зміст

Передмова

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ

- 1.1. Компетентнісний підхід у навчанні математики
- 1.2. Особливості навчання математики в старшій профільній школі
- 1.3. Прикладні задачі в курсі математики профільної школи

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЮ ПРИКЛАДНИХ ЗАДАЧ

- 2.1. Аналіз змісту підручників з алгебри і початків аналізу з тем «Похідна та її застосування»
  - 2.2. Прикладні задачі до теми «Похідна та її застосування»
  - 2.3. Аналіз змісту підручників з алгебри і початків аналізу з теми «Інтеграл та його застосування»
  - 2.4. Прикладні задачі до теми «Інтеграл та його застосування»
- Список використаних і рекомендованих джерел до розділів 1,2

РОЗДІЛ 3. ІКТ У НАВЧАННІ РОЗВ'ЯЗУВАННЮ ПРИКЛАДНИХ ЗАДАЧ

- 3.1. Мультимедійний підручник “Алгебра, 11 клас”
  - 3.2. Програмно-методичний комплекс GRAN
  - 3.3. Використання GRAN для створення наочностей до задач на екстремум функції
  - 3.4. Система динамічної математики GeoGebra
  - 3.5. Метод навчальних проектів
- Список використаних та рекомендованих джерел до розділу 3

Висновки

Т. Г. Крамаренко, М. В. Михайловська

Прикладні задачі у навчанні математики

Б
і
б
л
і
о
т
е
к
а

в
ч
н
т
е
л
я

мову. Вводимо наступні абстрактні об'єкти: населені пункти — точки; береги річки — дві паралельні прямі; шлях, що з'єднує населені пункти, подаємо у вигляді ламаної. Аналізуємо, які величини задані в умові, які потрібно в задачі знайти. До заданих відносимо відстані до берегів річки від населених пунктів, ширину річки, відстань між населеними пунктами вздовж берега. Щоб побудувати динамічне креслення, необхідно з'ясувати, які об'єкти в динамічному кресленні будуть головними, залежними чи напівзалежними.

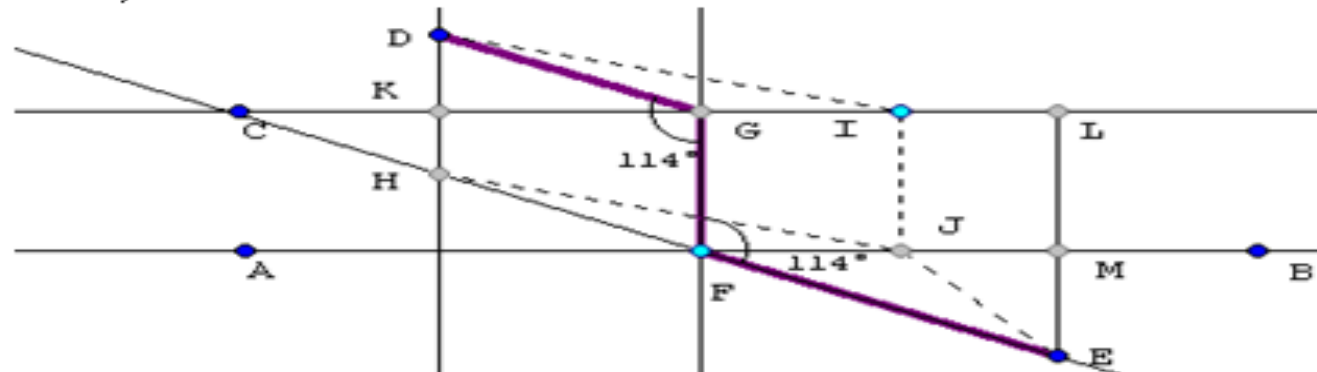

Рис. 3.19. Креслення для визначення місця побудови мосту

Розробляємо алгоритм створення креслення:

- 1) побудуємо точки A, B, C (Об'єкт\Створити\Точка);
- 2) проведемо берег річки AB (Об'єкт\Створити\Пряма);
- 3) через точку C паралельно до AB проходить другий берег (Об'єкт\Створити\Паралельна пряма);
- 4) позначаємо населені пункти D, E (Об'єкт\Створити\Точка);
- 5) вибираємо на прямій AB довільну точку F (вхід на міст) і даємо ствердну відповідь на питання про її прикріплення до об'єкта;
- 6) будуємо міст — перпендикулярну до AB пряму через точку F (Об'єкт\Створити\Перпендикулярна пряма);
- 7) знаходимо точку G — точку перетину з протилежним берегом

(Об'єкт\Створити\Точка перетину об'єктів);

- 8) прокладаємо дорогу, що з'єднує пункти (Об'єкт\Створити\Ламана $DGFE$). Якщо вказівник переліку об'єктів установимо на пункті "ламана", то в полі характеристик з'явиться її довжина;

Т. Г. Крамаренко, М. В. Михайловська

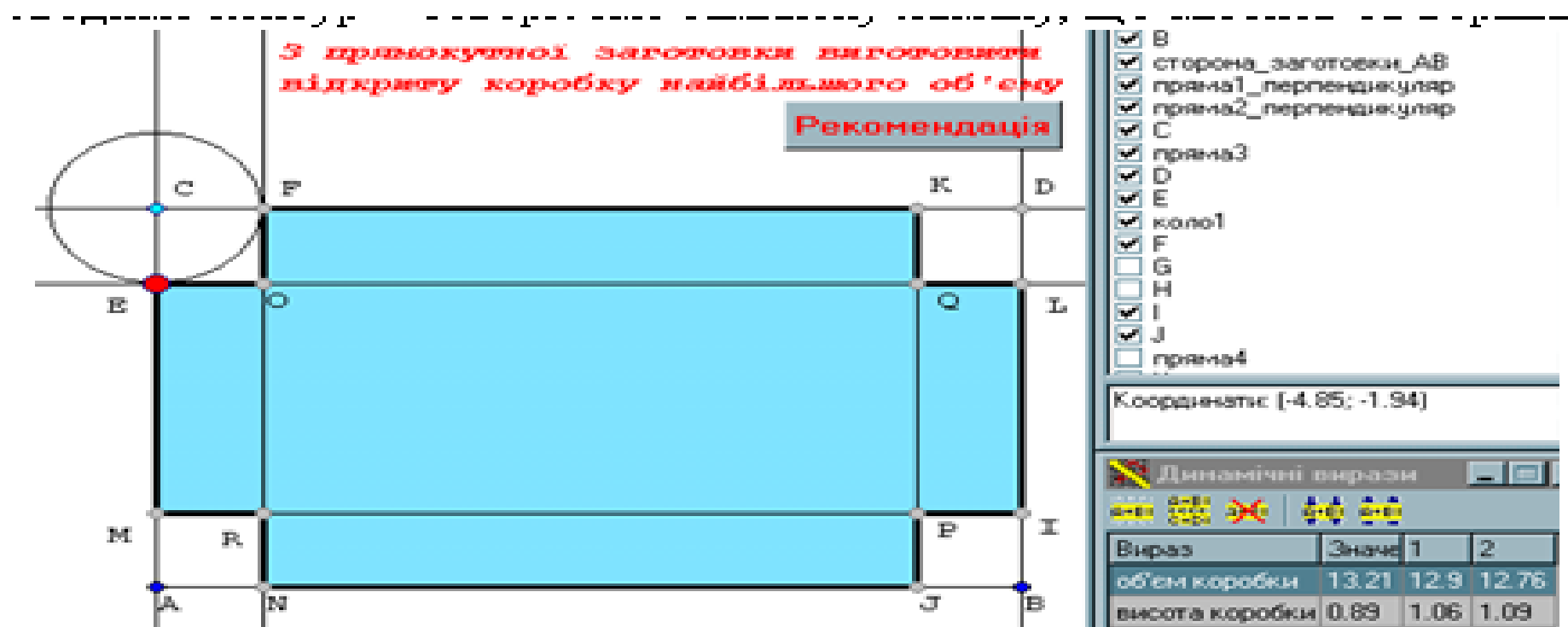
Прикладні задачі у навчанні математики

Б
і
б
л
і
о
т
е
к
а

в
ч
и
т
е
л
я

Завдання 2. З прямокутного листа жерсті розмірами 5 x 8 дм виготовити коробку без кришки найбільшого об'єму. Якими мають бути її виміри (рис.3.21)?

Створюючи динамічні моделі за допомогою GRAN-2D чи GeoGebra, можна використовувати такі переміщення фігур, як симетрія відносно прямої чи точки, паралельне перенесення чи поворот.

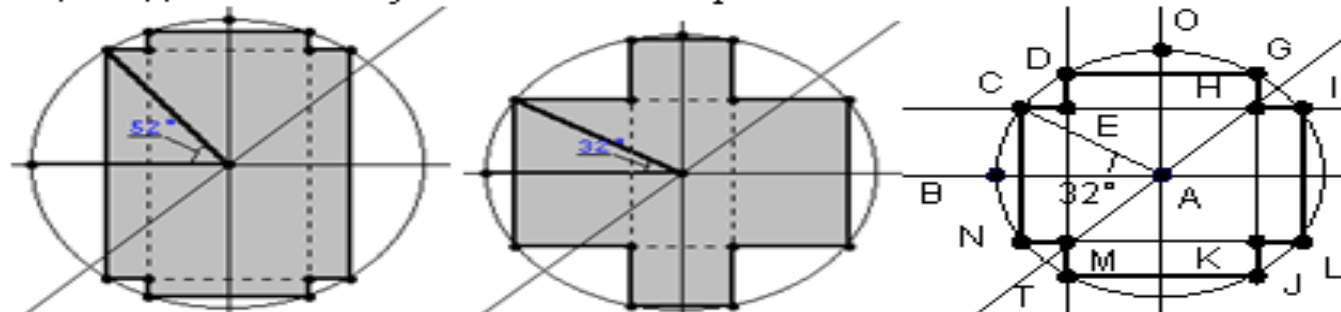
Рис.3.21. Розгортка відкритої коробки

Завдання 3. При конструюванні трансформатора змінного струму заповнити порожнину котушки залізним хрестоподібним осердям найбільшої площі (рис. 3.22). Знайти розміри осердя, якщо задано радіус порожнини котушки?

Обґрунтовують результати дослідження зазвичай з використанням похідної. Заздалегідь повідомляють, що точки C і D симетричні відносно бісектриси кута OAB . Встановлюють, що найбільша пл осердя буде при $\alpha = 0.5\arctg 2$.

Для побудови перерізу осердя з використанням GRAN-2D (рис. 3 через центр кола A з радіусом AB проводимо перпендикулярні ос вибираємо на колі дві довільні точки C і D , що розташовані в одному чотирьох утворених кутів. Через вибрані точки проводимо пр паралельні побудованим осям і знаходимо точку їх перетину – точк Щоб створити решту точок, що є вершинами ламаної – коні перерізу, до точок C, E, D застосовуємо перетворення симетрії віднс центра кола і осей. Використовують при цьому послугу *Симетри точка*. Оскільки мова в задачі йде лише про площу багатокутника динамічний вираз можна не складати, але потрібно вказівник в пере об'єктів встановити на ламану (осердя) і відслідковувати зміну площі *полі характеристики поточного об'єкта*. Отримаємо, що найбіль значення площі буде у випадку, коли точка E лежить на бісектрисі і OAB , а відзначений кут α наближено рівний 32° .

Рис. 3.22. Переріз осердя в динаміці. Рухаємо точки C і D

Т. Г. Крамаренко, М. В. Михайловська

Прикладні задачі у навчанні математики

Б
і
б
л
і
о
т
е
к
а

в
ч
и
т
е
л
я

Задача [4, с. 86]. Обчислити роботу з викачування рідини, питома вага якої γ , з конічного резервуара розмірами R і H .

1. Побудова математичної моделі. Вводимо систему координат (Рис. 1). Позначимо через $S(x)$ – площу перерізу конуса на відстані x від початку координат. Знайдемо радіус перерізу $r(x)$.

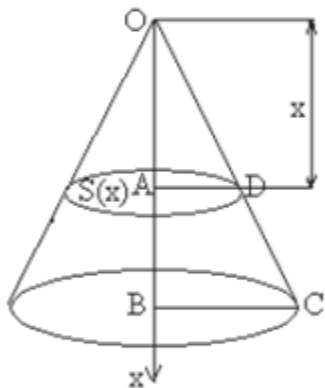

Рис. 1. Конічний резервуар розмірами R і H

Розглянемо трикутники BOC і AOD . Із подібності $\frac{AD}{BC} = \frac{OA}{OB}$. Так як $AD = r(x)$,

$BC = R, OA = x, OB = H$, отримаємо $\frac{r(x)}{R} = \frac{x}{H}$, $r(x) = \frac{xR}{H}$. Тоді площа перерізу

$$S(x) = \pi r^2(x) = \pi \frac{x^2 R^2}{H^2}.$$

2. Дослідження математичної моделі. Обчислимо роботу, яку потрібно виконати для викачування рідини з питомою вагою γ , за формулою

$$A = \gamma \int_{x_1}^{x_2} (x + h) S(x) dx,$$

де $x + h$ - висота на яку потрібно підняти рідину.

$$A = \gamma \int_0^H (x + 0) \pi \frac{x^2 R^2}{H^2} dx = \frac{\gamma \pi R^2}{H^2} \int_0^H x^3 dx = \frac{\gamma \pi R^2 x^4}{H^2 \cdot 4} \Big|_0^H = \frac{\gamma \pi R^2 H^2}{4} \text{ Дж.}$$

3. Інтерпретація. Для того щоб викачати рідину, питома вага якої γ , з конічного резервуара розмірами R і H , потрібно виконати роботу $\frac{\gamma \pi R^2 H^2}{4}$ Дж.

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ МАТЕМАТИКА-ФІЗИКА

ІНТЕРАКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ “АЖУРНА ПИЛКА”

Домашні групи:

№1 Статистичним шляхом визначено, що об'єм продукції цеху $u(t)$ умовних одиниць на протязі робочого дня описується функцією $u(t) = \frac{-20}{3}t^3 + 60t^2 + 160t + 240$, $1 \leq t \leq 8$. Знайти продуктивність праці, швидкість і темп її зміни через 3 години після початку роботи; В який момент часу продуктивність праці буде найбільшою.

№ 2 В живильне середовище вносять популяцію з 1000 бактерій. Чисельність популяції зростає відповідно до рівняння $p(t) = 1000 + \frac{1000t}{100+t^2}$, де t виражається в годинах. Знайти максимальний розмір цієї популяції.

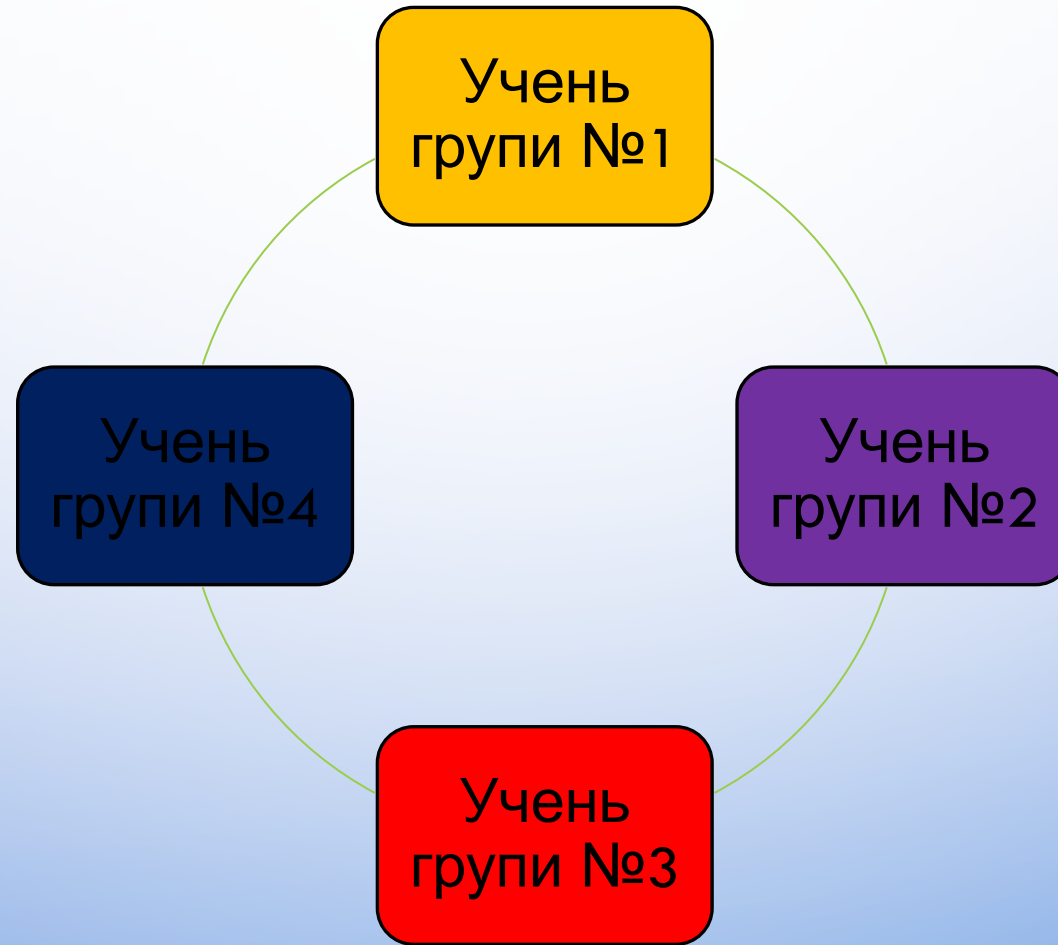
№ 3 Реакція організму на два види ліків як функції часу t (час виражено у годинах) складають $r_1(t) = te^{-t}$ і $r_2(t) = t^2e^{-t}$. У якого виду ліків максимальна реакція вища?

№ 4 Дошова капля падає під дією сили тяжіння, рівномірно випаровуючись так, що її маса m змінюється згідно із законом $m(t) = 1 - \frac{2}{3}t$ (m змінюється в грамах, t – в секундах). Через скільки часу після початку падіння кінетична енергія краплі буде найбільшою?

ІНТЕРАКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ “АЖУРНА ПИЛКА”.

ЕКСПЕРТНІ ГРУПИ

Як результат – 4 прикладні задачі різних профілів

ПРИКЛАДНІ ЗАДАЧІ РІВНЯ МІРКУВАНЬ З ТЕМИ “ПОХІДНА ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ”

Необхідно виділити прямокутну ділянку землі обгородити її парканом та розділити загорожею на три рівні частини паралельно одній з сторін ділянки. Якими мають бути розміри ділянки, щоб на побудову загорож пішло найменша кількість матеріалу?

Драбина завдовжки 5 м приставлена до стіни таким чином, що верхній її кінець знаходиться на висоті 4 м. У деякий момент часу драбина починає падати, при цьому верхній кінець наближається до поверхні землі з постійним прискоренням 2 м/с. З якою швидкістю віддаляється від стіни нижній кінець драбини в той момент, коли верхній кінець знаходиться на висоті 2 м?

Капітал у 1 мільярд грошових одиниць можна покласти в банк під 50% річних або інвестувати у підприємство, при цьому ефективність вкладу очікується у розмірі 100%, а витрати задані квадратичною залежністю. На прибуток накладається податок в $p\%$. При яких значеннях вклад в підприємство є більш ефективним, ніж розміщення капіталу в банку?

ПРИКЛАДНІ ЗАДАЧІ З ТЕМИ “ІНТЕГРАЛ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ”

Обчислити силу тиску води на вертикальний шлюз з основою 18 м і висотою 6 м.

При розтягуванні пружини на 5 см виконано роботу в 29,43 Дж. На скільки розтягнеться пружина, якщо затратити роботу в 9,81 Дж?

Піраміда Хеопса – правильна чотирикутна піраміда висотою 147 м, в основі якої є квадрат зі стороною 232 м. Вона побудована з каменю, густина якого . Знайти роботу проти сили тяжіння, втрачену при побудові.

Практичні та лабораторні роботи для уроків математики сприяють розвитку і вихованню в учнів цінних графічних і обчислювальних навичок та вмінь, необхідних для конструювання і практичної діяльності.

Приклад лабораторної роботи (на тему «Сума кутів трикутника»):

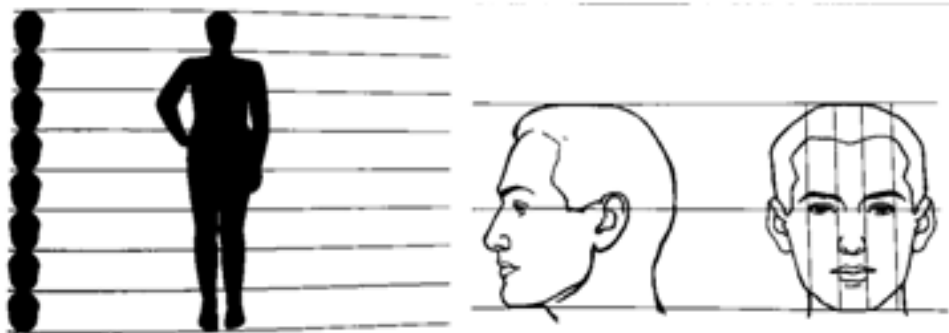
- побудувати довільний трикутник в зошиті,
- виміряти градусні міри кутів,
- знайти їх суму,
- записати результат на дошці;
- перевірити експериментально: загнути кути так, щоб утворився розгорнутий кут;
- довести теорему математично.

Тема: Відношення.

Деякі речі навколо нас виглядають гармонійнішими, якщо перебувають у певному відношенні.

Наприклад:

- відношення зросту людини до висоти її голови дорівнює 8;
- відстань від кінчика підборіддя до лінії, на якій розміщуються очі, відносяться до висоти голови як 1 до 2;
- (ширина основи носа) : (ширини ока) = 1:1.

Завдання 1. Визнач відношення зросту сусіда (сусідки) по парті до довжини його (її) передпліччя.

1. Дізнайся і запиши зріст сусіда (сусідки).
2. Вимірй і запиши довжину його (її) передпліччя.
3. Обчисли відношення зросту до довжини передпліччя.

Завдання 2.

Відношення маси тіла людини до квадрата її зросту називають індексом маси тіла (ІМТ).

$$\text{ІМТ} = \frac{\text{маса тіла}}{\text{зріст}^2}$$

Скориставшись формулою, обчисли індекс маси свого тіла й порівняй його з нормою.

1. Запиши масу свого тіла (у кг).
2. Запиши свій зріст (у м).
3. Обчисли квадрат свого зросту.
4. Обчисли індекс маси свого тіла (у $\text{кг}/\text{м}^2$).
5. Порівняй результати із нормою. Запиши висновок.

Зверни увагу! Якщо індекс маси твого тіла трохи відхиляється від норми, переглянь своє харчування й фізичні навантаження. А якщо індекс значно перевищує норму, то не завадить порадитися з лікарем.

За посібником Д.В. Васильєвої

Завдання 3.

Під час отримання будівельних розчинів важливо дотримуватися правильного відношення компонентів.

Для отримання бетону беруть:

- цементу – 1 частину,
- піску – 2 частини,
- щебню – 4 частини,
- води – 0,5 частини.

1. Запиши склад бетону у вигляді відношення:

(цемент):(щебінь):(пісок):(вода) як ...

2. Вирази це відношення в натуральних числах.

3. Обчисли, скільки потрібно піску, води й щебню для отримання бетону із 40 кг цементу.

За посібником Д.В. Васильєвої

Завдання 4.

У кулінарних рецептах зазначено, скільки потрібно певних продуктів для приготування тієї чи іншої страви. Отже, і в кулінарії не обійтися без знань про відношення.

Рецепт приготування бісквіта:

- яйця – 8 шт.,
- борошно – 200 г,
- цукор – 320 г.

1. Проблемна ситуація.

Як приготувати бісквіт за цим рецептом, якщо є тільки 2 яйця?

2. Проаналізуй

8 яєць – 200 г борошна

8 яєць – 320 г цукру

2 яйця - ? г борошна

2 яйця - ? г цукру

1) У скільки разів яєць менше ніж у рецепті?

2) У скільки разів менше треба взяти борошна?

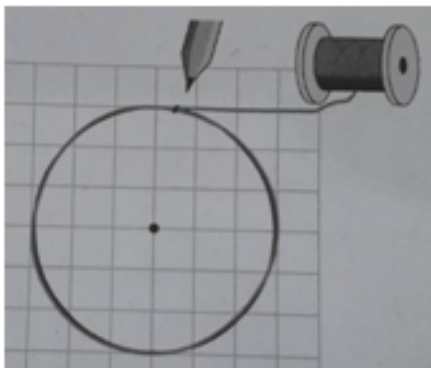
3) У скільки разів менше треба взяти цукру?

4) Скільки борошна треба взяти?

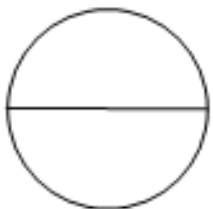
5) Скільки цукру треба взяти?

Завдання 9.

1. Намастіть нитку клеєм і накладіть її на коло так, як показано на малюнку.

2. Зробіть на нитці позначку або відріжте нитку там, де вона збіглася зі своїм кінцем.
3. Відклейте нитку і за допомогою лінійки виміряйте її довжину l .
У такий спосіб ви виміряли довжину кола.
4. Виміряйте діаметр цього кола.

5. Знайдіть відношення довжини кола до його діаметра.
6. Виконайте такі ж вимірювання для зображених кіл.

6. Виконайте такі ж вимірювання для зображених кіл.

7. Порівняйте відношення в пунктах 5 і 6. Запишіть висновок.
Запам'ятайте! Відношення довжини кола до його діаметра незмінне, тобто однакове для будь-яких кіл. Воно дорівнює $3,1415926535\dots$
Це – число π (пі). $\pi \approx 3,14$.

Завдання 10. Досить точно для свого часу обчислив число π давньогрецький математик Архімед.

Проаналізувавши креслення, здогадайся, як він це зробив. Запиши.

STEM-ПІДХІД ПРИ ВИВЧЕННІ СТОХАСТИКИ

СТАТИСТИЧНЕ ОЗНАЧЕННЯ ЙМОВІРНОСТІ EXPECTED FREQUENCY OF EVENTS (ОЧІКУВАНА ЧАСТОТА ПОДІЙ)

- Нехай проведено серію із n випробувань (спостережень), в яких відбулися так звані спостережені елементарні події.
- Статистичною ймовірністю події A (*відносною частотою події*) називається відношення кількості випробувань m , в яких подія A відбулася, до загальної кількості виконаних випробувань n .

$$P_n^* (A) = \frac{m}{n} = \frac{K_n (A)}{n}$$

ЕКСПЕРИМЕНТ №1 RANDOM EXPERIMENT КИДАЮТЬ ДВА ГРАЛЬНІ КУБИКИ

- Подія А – сума очок на верхніх гранях кубика.
- Визначити простір елементарних подій
- Яке число від 2 до 12 випадатиме найчастіше? Чому?

Таблиця для
слення відносних χ

43-й урок
3-й кадр

СУМА ОЧОК НА ДВОХ ГРАЛЬНИХ КУБИКАХ

$$2 = 1+1;$$

$$3 = 1+2 = 2+1;$$

$$4 = 1+3 = 2+2 = 3+1;$$

$$5 = 1+4 = 2+3 = 3+2 = 4+1;$$

$$6 = 1+5 = 2+4 = 3+3 = 4+2 = 5+1$$

$$7 = 1+6 = 2+5 = 3+4 = 4+3 = 5+2 = 6+1;$$

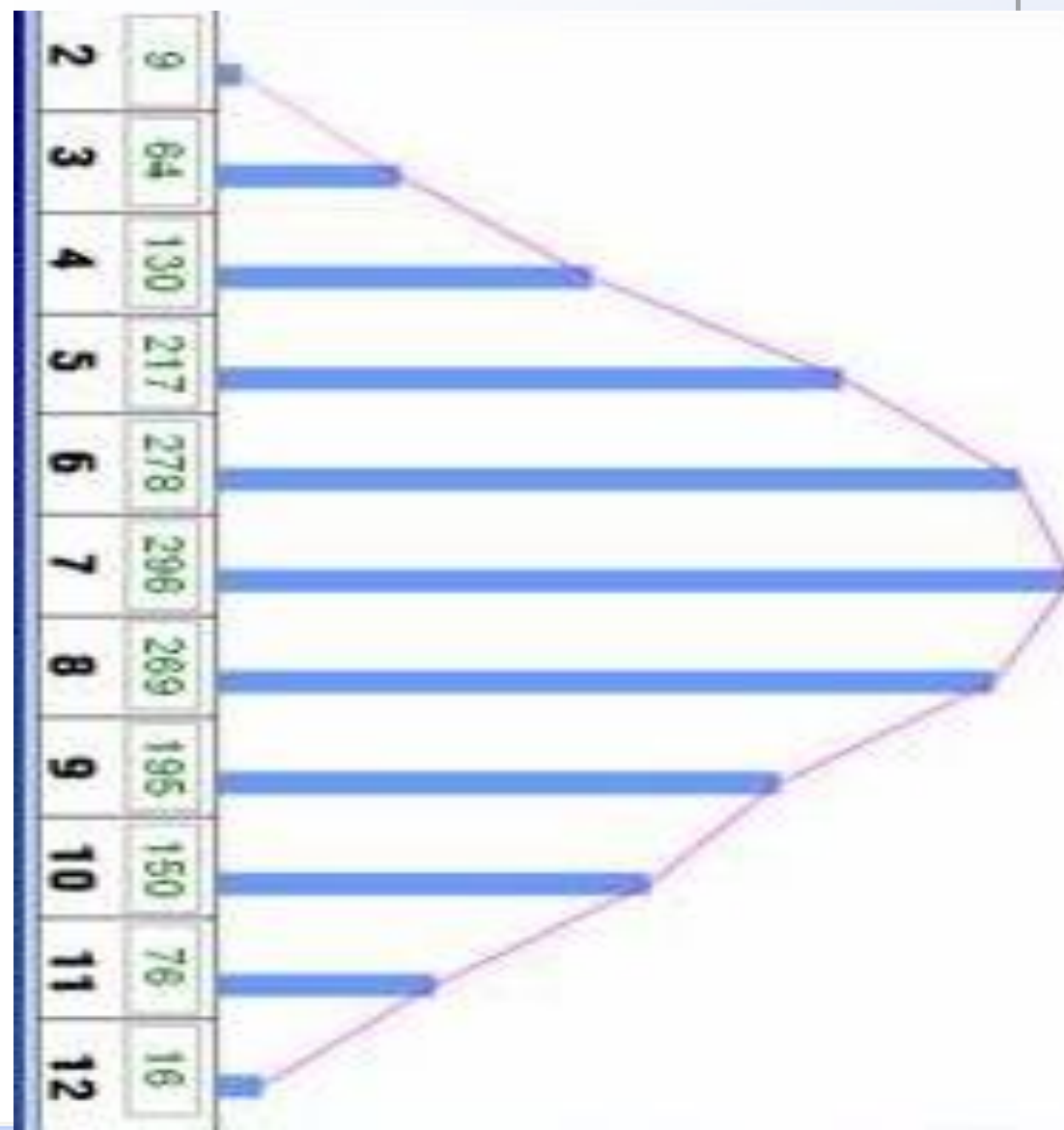
$$8 = 2+6 = 3+5 = 4+4 = 5+3 = 6+2;$$

$$9 = 3+6 = 4+5 = 5+4 = 6+3;$$

$$10 = 4+6 = 5+5 = 6+4;$$

$$11 = 5+6 = 6+5;$$

$$12 = 6+6$$

ПЕРЕВІРИТИ РЕЗУЛЬТАТИ РОЗРАХУНКУ ЙМОВІРНОСТЕЙ ЧАСТОТ

- $P(2)=P(12)=1\backslash36 \approx 0,0278;$

- $P(3)=P(11)=2\backslash36 \approx 0,0556;$

- $P(4)=P(10)=3\backslash36 \approx 0,0833;$

- $P(5)=P(9)=4\backslash36 \approx 0,1111;$

- $P(6)=P(8)=5\backslash36 \approx 0,1389;$

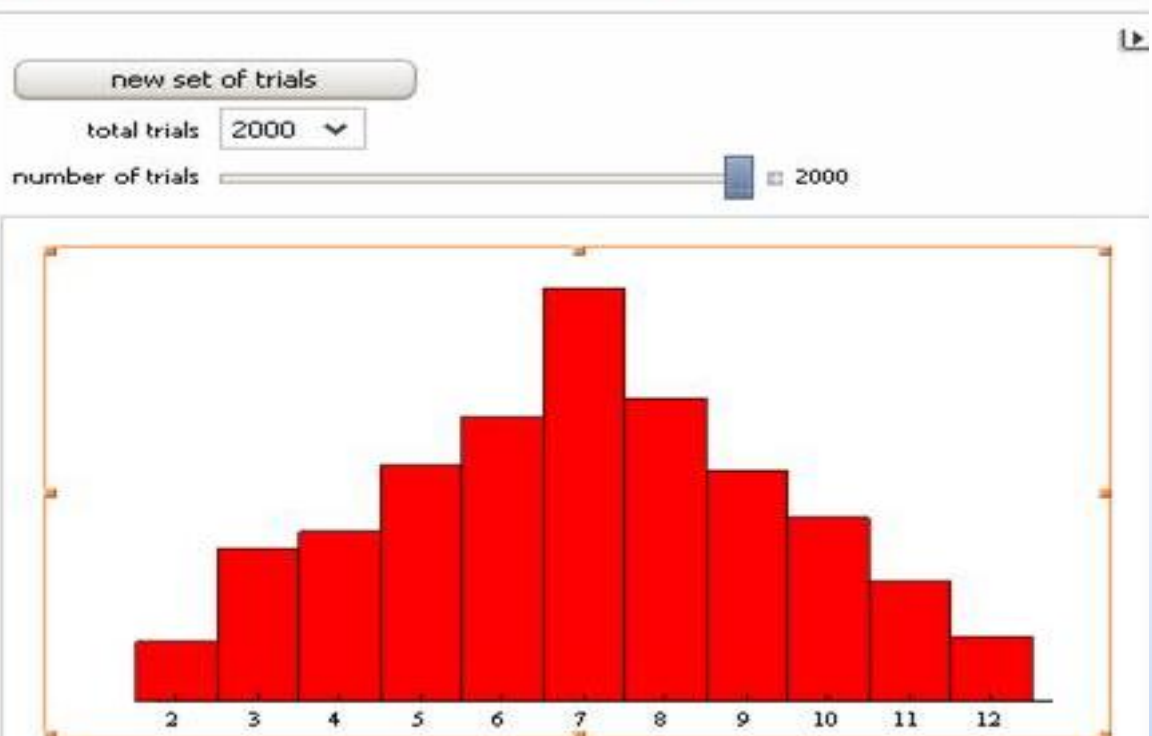
- $P(7) = 6\backslash36 \approx 0,1944$

$P(\Omega)=$

$$2*(0,0278+0,0556+0,0833+0,1111$$

$$+0,1389) +0,1944 = 1$$

ГЕНЕРАТОР ВИПАДКОВИХ ЧИСЕЛ ВІД 2 ДО 12 ЗА ДОПОМОГОЮ ПАРИ ГРАЛЬНИХ КУБИКІВ

З бібліотеки електронних наочностей “Алгебра, 11 клас” (урок 43, кадр 7)

<http://demonstrations.wolfram.com/TwoDiceWithHistogram/>

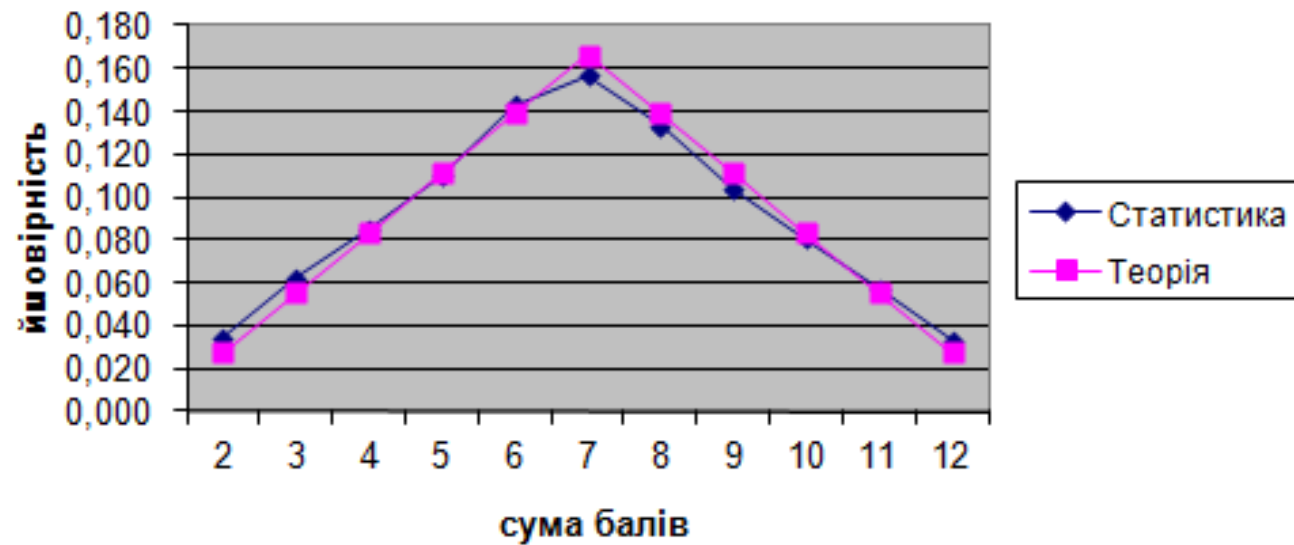
2000 trials out of 2000

Який розподіл статистичних ймовірностей вибірки?

ξ_i	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
p_i	$\frac{1}{36}$	$\frac{2}{36}$	$\frac{3}{36}$	$\frac{4}{36}$	$\frac{5}{36}$	$\frac{6}{36}$	$\frac{5}{36}$	$\frac{4}{36}$	$\frac{3}{36}$	$\frac{2}{36}$	$\frac{1}{36}$

5	1024	198	58	69	121	147	20	52	73	117	45	1924
6	1299	282	87	81	167	188	29	52	91	153	68	2497
7	1505	269	81	84	150	176	20	60	116	199	90	2750
8	1245	211	67	79	143	164	19	66	95	178	72	2339
9	988	131	77	63	145	111	11	34	77	129	51	1817
10	733	156	43	43	98	112	8	29	65	81	44	1412
11	454	105	46	28	72	97	8	17	41	108	28	1004
12	300	39	16	24	47	48	3	13	29	46	12	577
	9201	1678	599	612	1084	1299	146	388	766	1220	503	17496

Ймовірність випадання суми очок на двох кубиках

СТОХАСТИЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ №2

НАПИСАННЯ СЛІВ RANDOM EXPERIMENT

Демонстрація

- На трьох папірцях написати по чотири слова
- Підрахувати у кожному слові кількість літер
- Записати для кожної групи кількість слів, що мають парну кількість літер (варіанти 0, 1, 2, 3, 4).
- Зібрати дані зі всієї групи.
- Розрахувати статистичну ймовірність події A – "слово має парну кількість цифр".
- Побудувати полігон відносних частот кількості слів у кожній групі, що мають парну кількість цифр. По осі абсцис відкласти значення варіанти, по осі ординат – отримані статичні ймовірності (відносні частоти).
- Розрахувати теоретичні частоти, побудувати полігон. Порівняти результати експерименту і теоретичні розрахунки.

ЧИ ВІРНО ЗРОЗУМІЛИ ЗАВДАННЯ?

стіл	- 4	
чашка	- 5	2
дерево	- 6	
сорочка	- 7	

дошка	- 5	
магазин	- 7	0
мотузка	- 7	
зупинка	- 7	

слухавка	- 8	
січень	- 6	4
колесо	- 6	
дослід	- 6	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	Число слів з 4-х	Клітини для занесення результатів								Кількість слів	Відносна частота	Ймовірність	Теоретичні розрахунки
2	0	7	5							12	0,1446	0,0625	5
3	1	19								19	0,2289	0,25	21
4	2	27								27	0,3253	0,375	31
5	3	20								20	0,241	0,25	21
6	4	5								5	0,0602	0,0625	5
7	сума груп слів									83			83
8													
9	контрольна сума											1	1

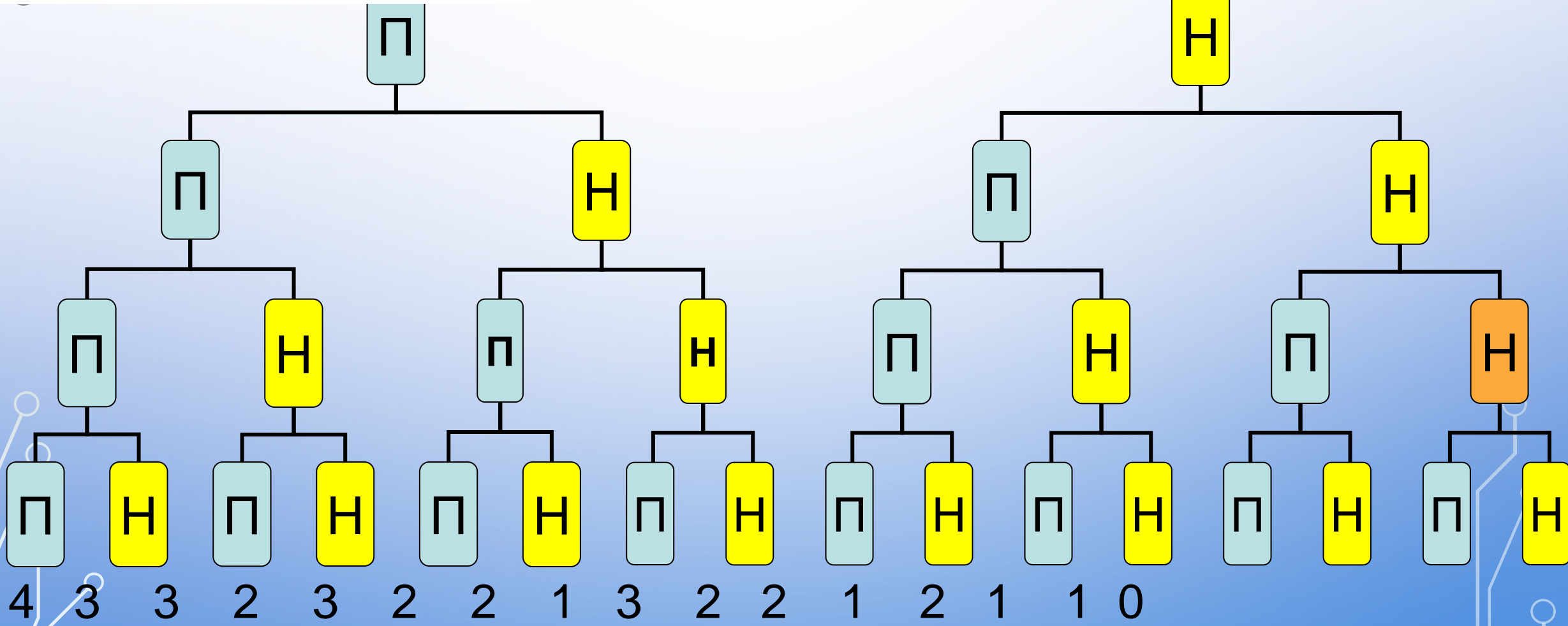
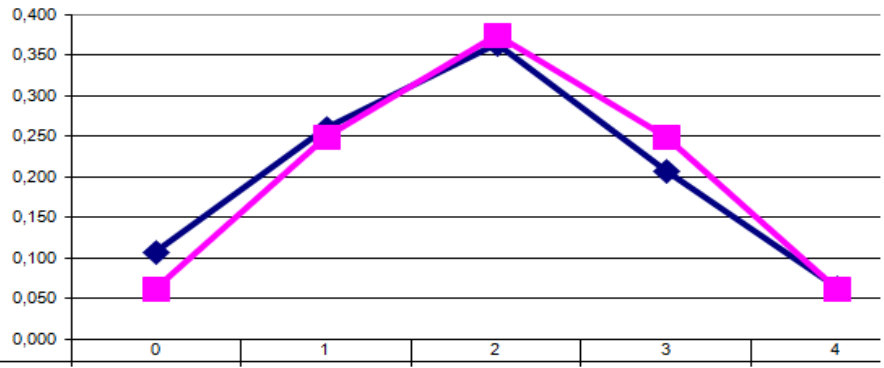
РОЗРАХУНКИ ДЛЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ КРИВОЇ

Перше, друге і третє слова		ппп	ппн	пнп	пнн	нпп	нпн	ннп	ннн
Чотири слова	п	пппп	ппнп	пнпп	пннп	нппп	нпнп	ннпп	нннп
	н	пппн	ппнн	пнпн	пннн	нппн	нпнн	ннпн	нннн
Чотири слова	п	пппп	ппнп	пнпп	пннп	нппп	нпнп	ннпп	нннп
	н	пппн	ппнн	пнпн	пннн	нппн	нпнн	ннпн	нннн
Шість слів	п	пппп	ппнп	пнпп	пннп	нппп	нпнп	ннпп	нннп
	н	пппн	ппнн	пнпн	пннн	нппн	нпнн	ннпн	нннн
Чотири слова	п	пппп	ппнп	пнпп	пннп	нппп	нпнп	ннпп	нннп
	н	пппн	ппнн	пнпн	пннн	нппн	нпнн	ннпн	нннн
Чотири слова	п	пппп	ппнп	пнпп	пннп	нппп	нпнп	ннпп	нннп
	н	пппн	ппнн	пнпн	пннн	нппн	нпнн	ннпн	нннн

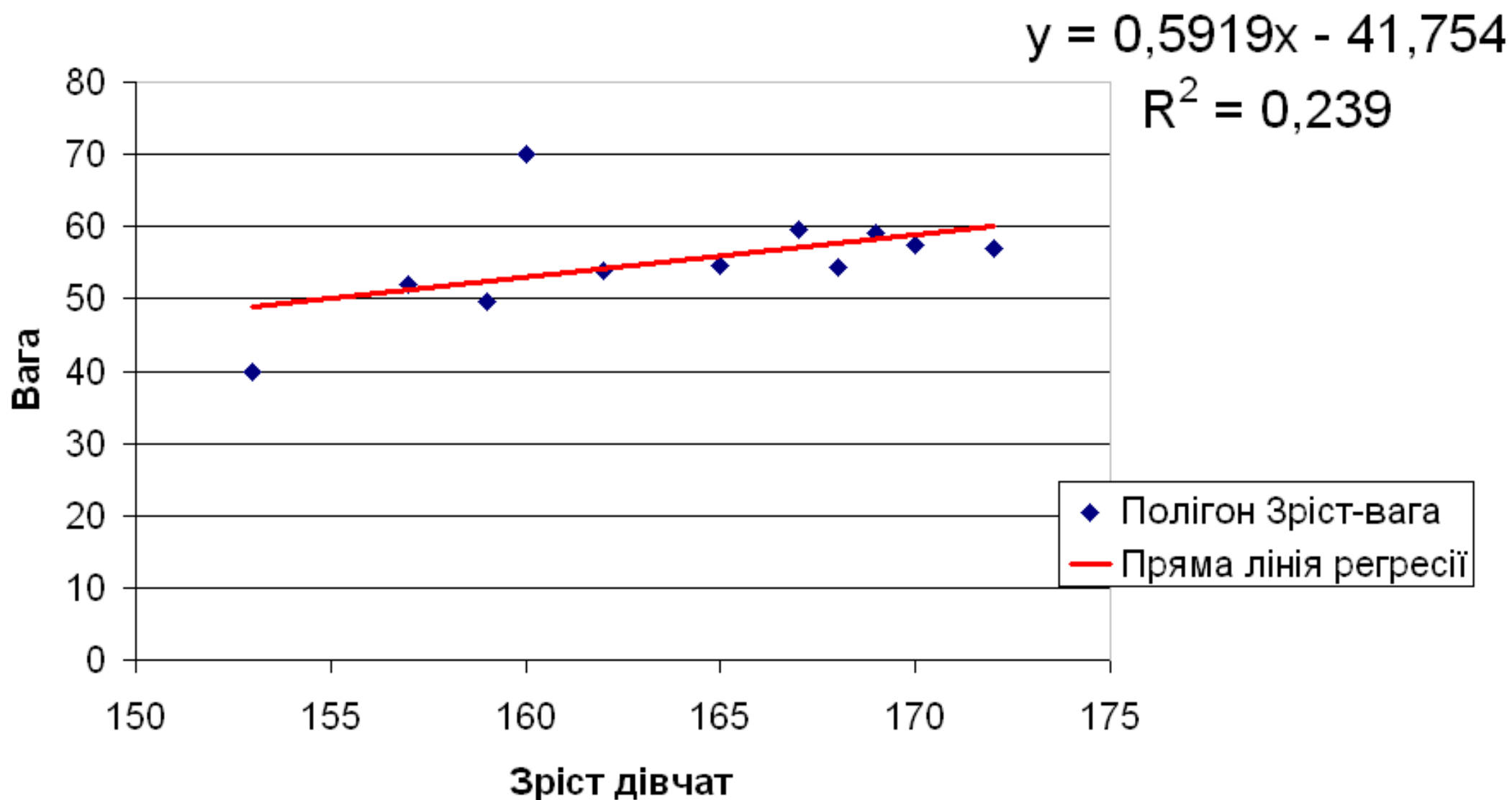
$$P("0")=1\16; P("1")=4\16; P("2")=6\16; P("3")=4\16; P("4")=1\16$$

Дерево можливих наслідків

Дослідження залежності ваги дівчат (20 р.) від зросту

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ДИНАМІЧНОЇ МАТЕМАТИКИ GEOGEBRA ПІД ЧАС УРОКІВ, В РОЗРОБЦІ STEM-ПРОЕКТІВ

[HTTPS://WWW.GEOGEBRA.ORG/](https://www.geogebra.org/)

Хто про GEOGEBRA пише?

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ GEOGEBRA У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ
ВИСВІТЛЮВАЛИ Т. Г. КРАМАРЕНКО, В. М. РАКУТА, Л. В. РОЖДЕСТВЕНСЬКА,
В. ЮНЧИК ТА ІН.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ДИНАМІЧНОЇ МАТЕМАТИКИ У
НАВЧАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ STEM-ПРОЕКТІВ НЕ Є УСТАЛЕНОЮ І
ПОТРЕБУЄ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Т. Г. Крамаренко

Пошук за ключовим словом “Переріз”

GeoGebra

Переріз

УВІ

На початок

Новини

Ресурси

Профіль

Люди

Групи

Завантаження Додатків

Про GeoGebra
Зв'яжіться з нами: office@geogebra.org
Умови надання послуг – Приватність –
Ліцензійна угода
Мова: Українська мова

© 2018 GeoGebra

Ресурси

Ресурс будь-якого типу

РОЗРОБКА
Переріз Задача6. Внутрішнє
Ярослава Мартиненко

РОЗРОБКА
Переріз призми
Людмила

РОЗРОБКА
1. Побудувати переріз призми
Natalia Grushko

РОЗРОБКА
4. Побудувати переріз тетраедра
Natalia Grushko

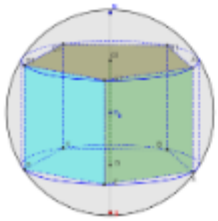
Задача 1:
Побудувати переріз призми ABCDA'B'C'D' площинною, що проходить через точки P, Q, R.

Задача 2:
Побудувати переріз паралелепіпеда ABCDA'B'C'D' площинною, що проходить через точки M, N, P.

Задача 3:
Побудувати переріз паралелепіпеда ABCDA'B'C'D' площинною, що проходить через точки M, N, L.

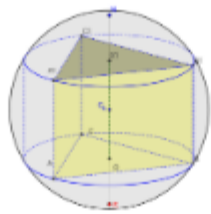
Задача 4:
Побудувати переріз тетраедра SABC площинною, що проходить через точки M, N, P.

Пошук за ключовим словом “Призма”

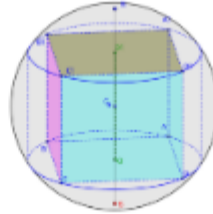
РОЗРОБКА
П'ятикутна призма

Михайло Йосипович Рик... ⋮

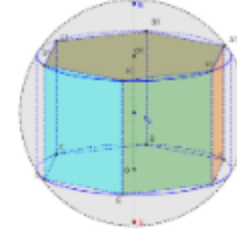
РОЗРОБКА
Трикутна призма

Михайло Йосипович Рик... ⋮

РОЗРОБКА
Чотирикутна призма

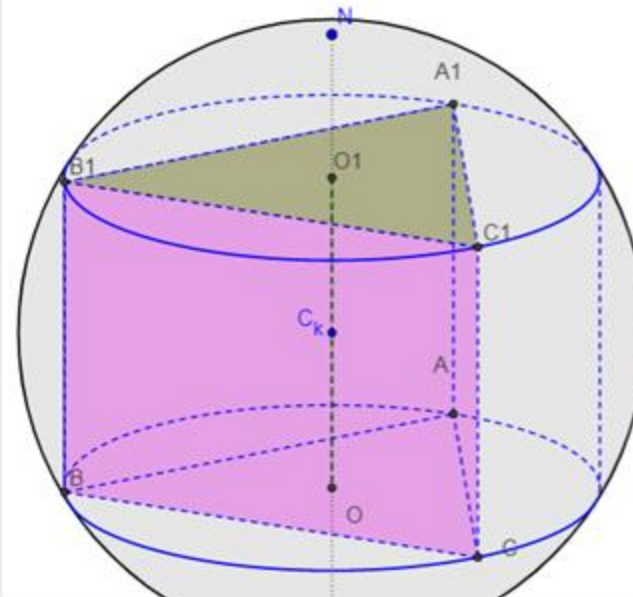
Михай

РОЗРОБКА
Шестикутна призма

Автор: Михайло Йосипович Риковський

Правильна трикутна призма вписана у кулю.

Задача.

Правильна трикутна призма вписана у кулю з радіусом R . При якій висоті призми її об'єм буде найбільшим?

Радіус кулі Нахил
Висота циліндра, призми

Обертання

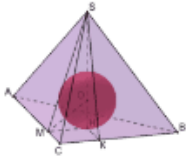
- Деякі точки дотику
- Верхня основа циліндра
- Нижня основа циліндра
- Осьовий переріз циліндра
- Призма
- Переріз через CC_1 та C_1C
- Переріз $A_1B_1C_1$

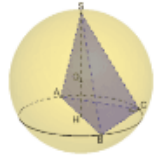
Пошук за ключовим словом "Піраміда"

Піраміда і куля

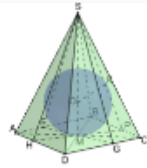
Автор: Татяна

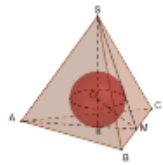
Куля в трикутній піраміді 2

3-кутна піраміда в кулі2

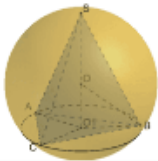
Куля в 4-кутній піраміді2

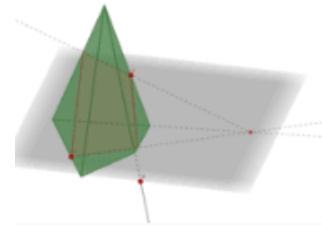
Куля в 3-кутній піраміді

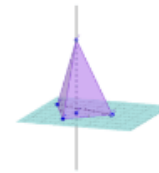
Куля в 4-кутній піраміді

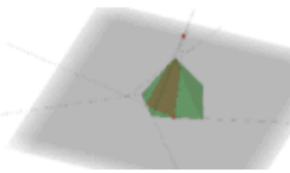
3-кутна піраміда в кулі

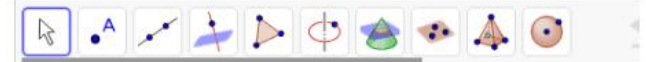
РОЗРОБКА
Піраміда №7

РОЗРОБКА
піраміда

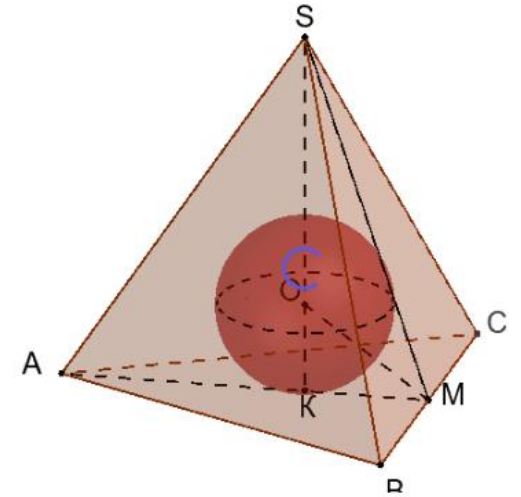

РОЗРОБКА
Піраміда №8

Куля в 3-кутній піраміді

Автор: Татяна

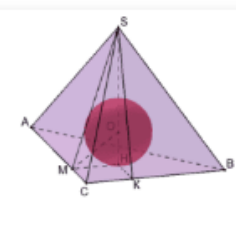
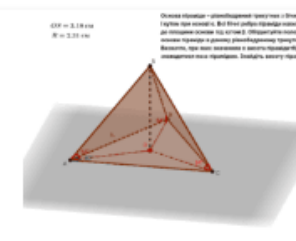
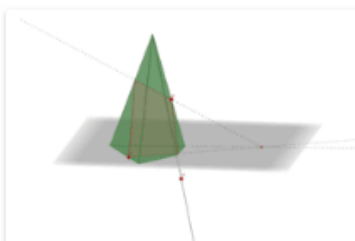
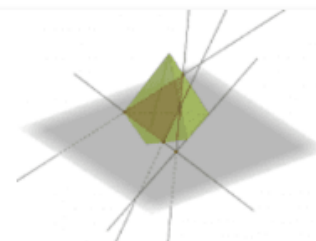

Ірина

Danil Vanin

korduba85

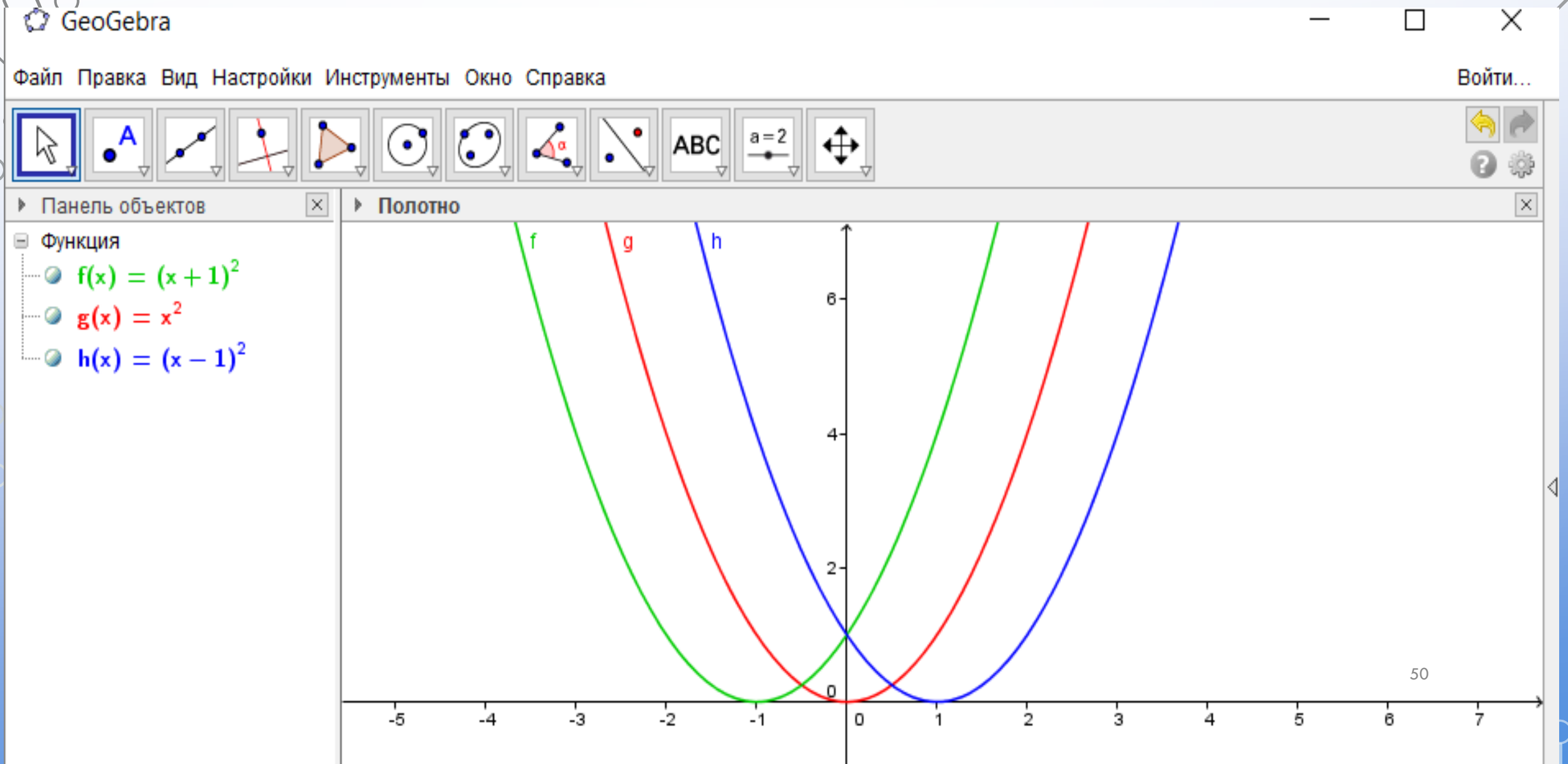
Danil Vanin

Т.Г.Крамаренко

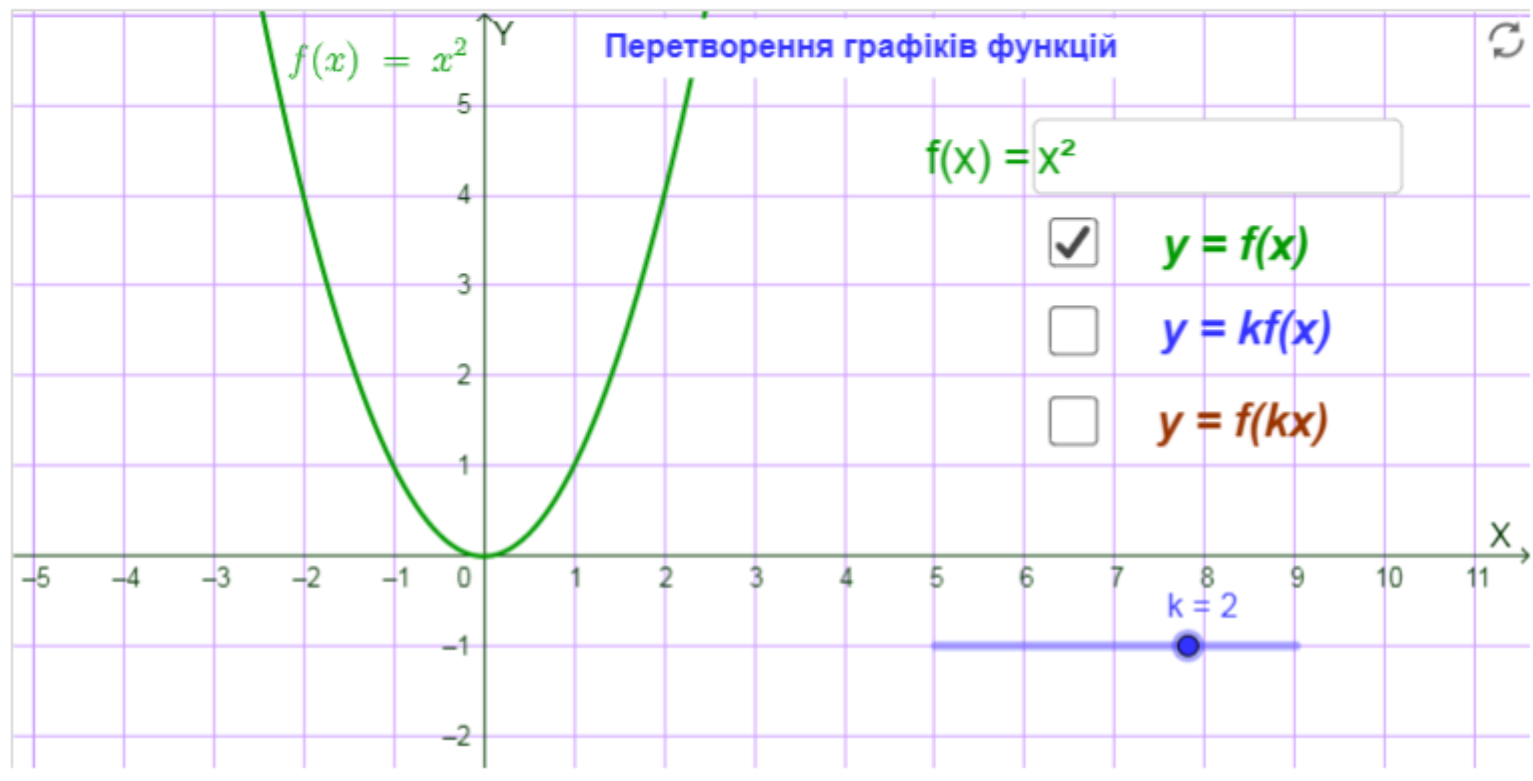
Побудувати за допомогою програмного засобу GeoGebra графіки функції:

1) $y=x^2$, $y=x^2+1$, $y=x^2-1$; 2) $y=x^2$, $y=(x+1)^2$, $y=(x-1)^2$.

Перетворення графіків функцій ($y = kf(x)$, $y = f(kx)$)

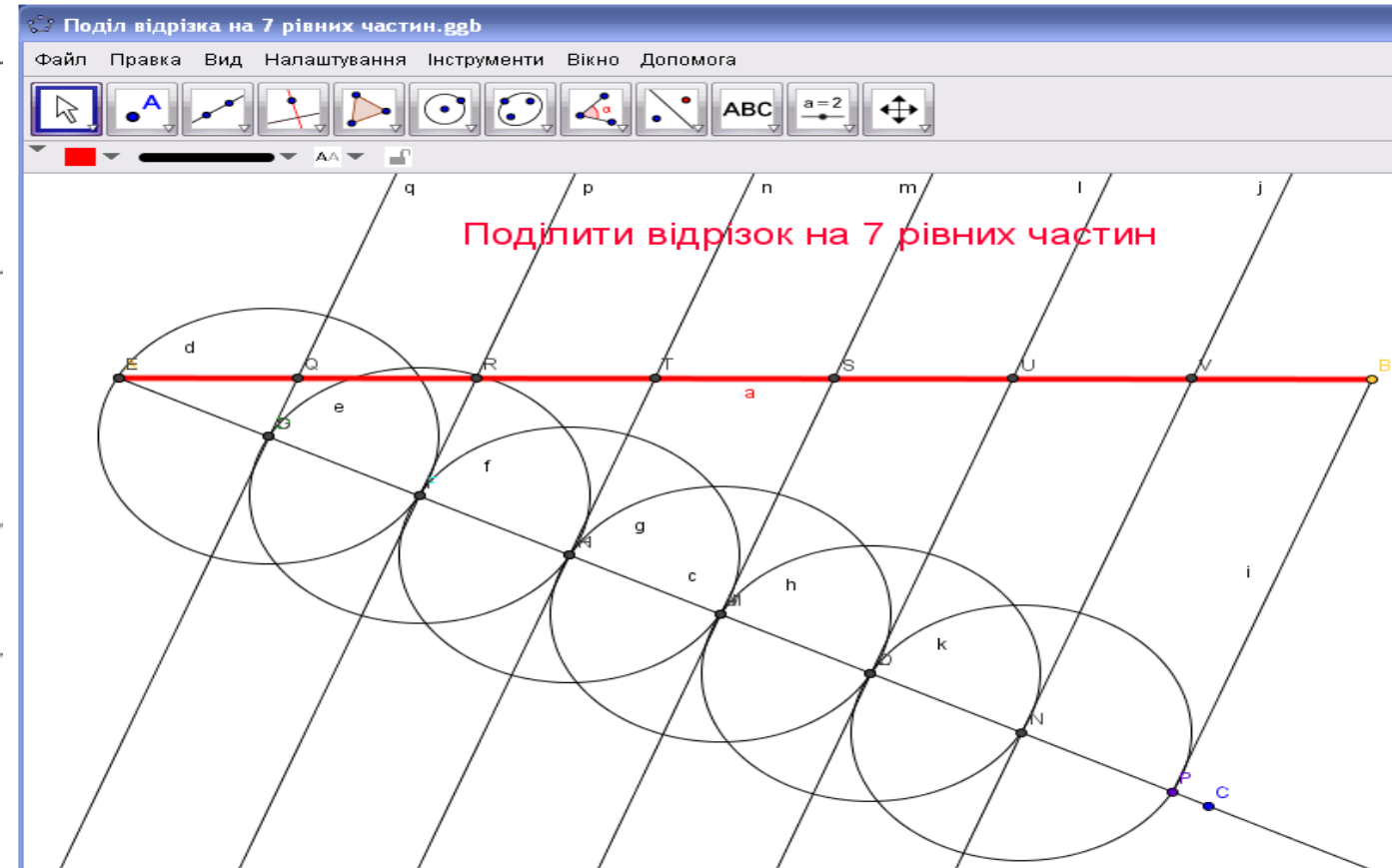
Автор: Valeriy Rakuta

GeoGebra в задачах на побудову з використанням циркуля та лінійки

Побудова правильного трикутника, вершини якого лежать на трьох паралельних прямих

Автор: Крамаренко Тетяна Григорівна

Навчальні дослідження з Geogebra

File Edit View Settings Instruments Window Help

Tools: Point A, Line, Line with Arrow, Line with Tick, Triangle, Circle, Circle with Center, Circle with Radius, Angle, Angle with Arc, Text ABC, a=2, Move

Center of the circle: O

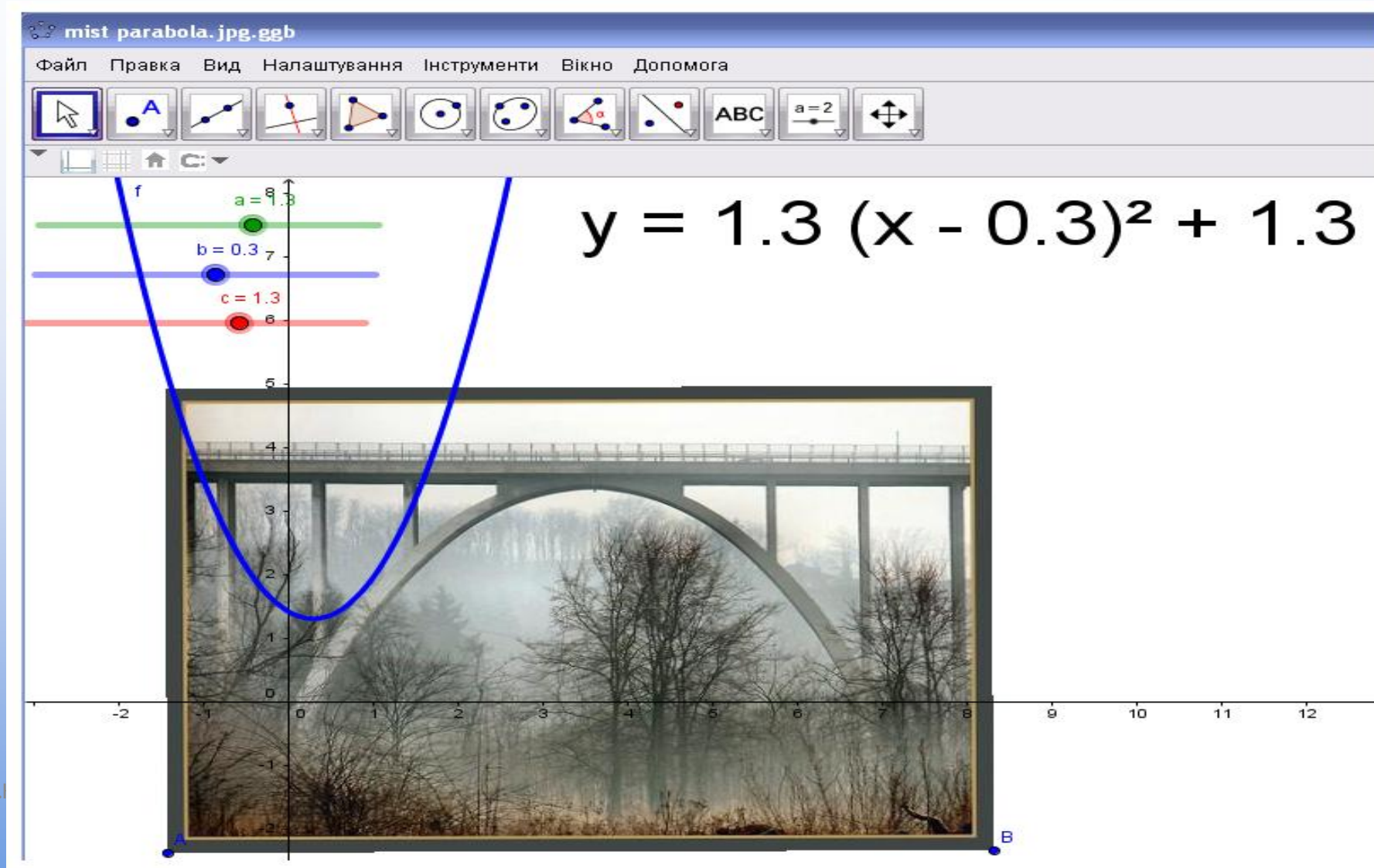
Angle at vertex B: 79°

Теорема
Центр описаного навколо трикутника кола лежить на перетині..., а радіус дорівнює відрізу, який сполучає центр кола з вершиною трикутника.

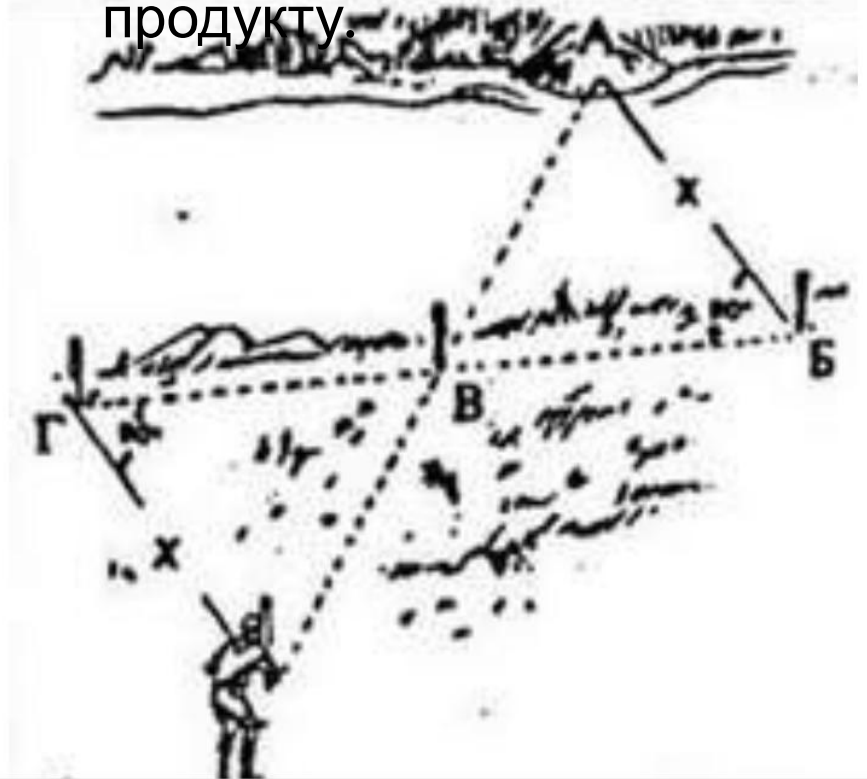
Підказка
 $d \perp AB$
 $E \perp AC$

Відповідь
серединних перпендикул до сторін трикутника

Математика у науці та в техніці

Метод проектів містить у собі сукупність засобів, дій учнів у визначеній послідовності для досягнення поставленої задачі, розв'язання певної проблеми, значущої для учнів та оформленої у вигляді деякого кінцевого продукту.

Проблемні ситуації: побудувати клумбу трикутної форми рівну даній або дізнатися ширину річки, не маючи доступу до протилежного берега, за допомогою ознак рівності трикутників.

Т.Г.Крамаренко

55

<https://sites.google.com/view/banadaolga/>

Сайт учнів 7 класу Криворізькій гімназії №95
Режим доступу: <https://sites.google.com/view/school-7/>

Метод проектів

7-В рулить

Головна

Розклад уроків

Документи

Діагностика навчання

Наші вчителі

Метод проектів

Фото

Відео

Заклики

Знаходження ширини дороги

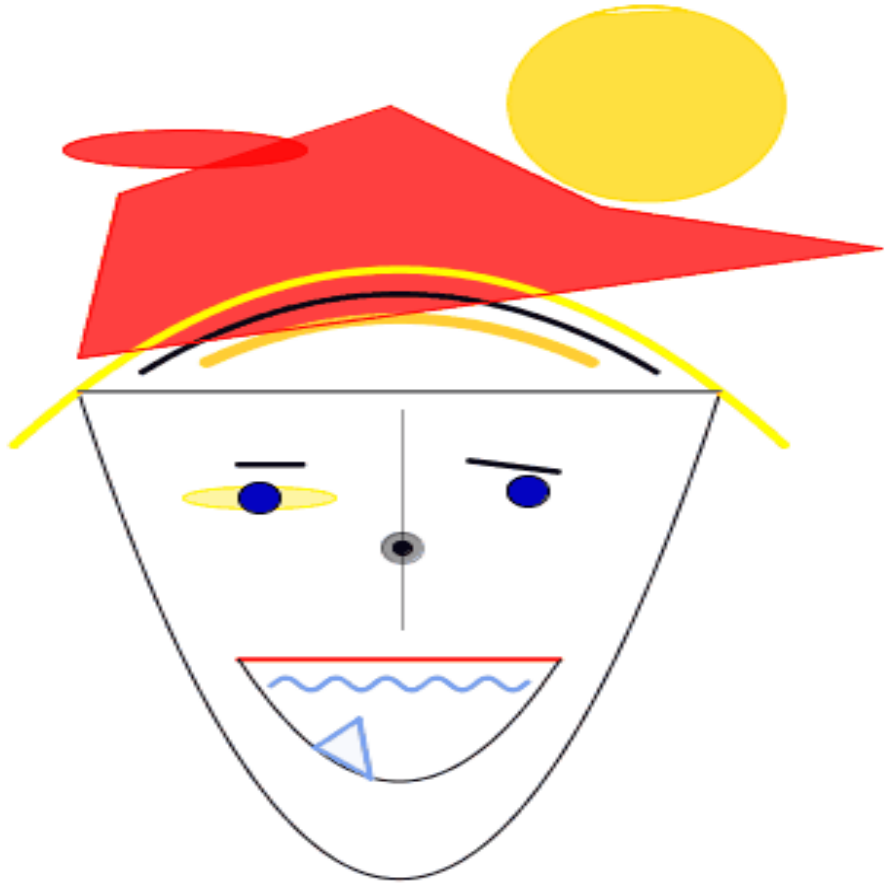

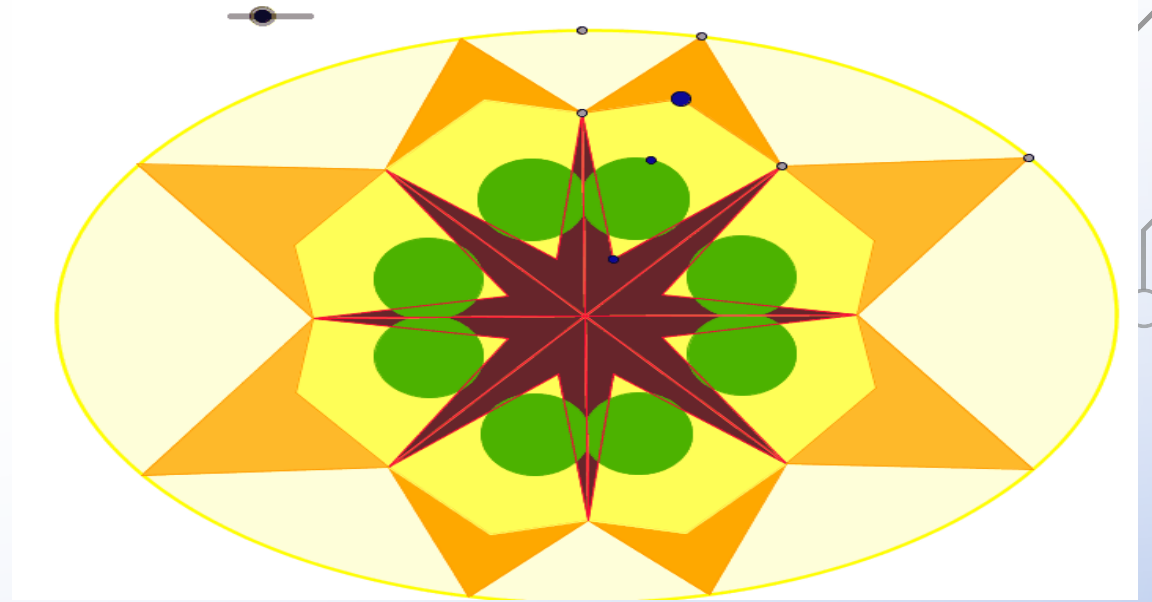
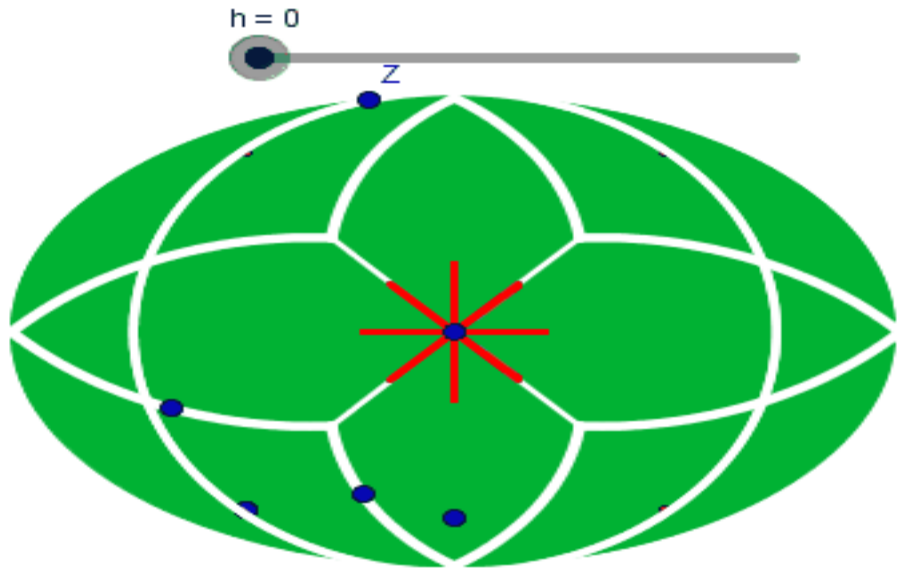
SCIENCE TECHNOLOGY ENGINEERING ART MATHEMATICS

ART + SCIENCE = PROGRESS

Это STEM + Art = STEAM.

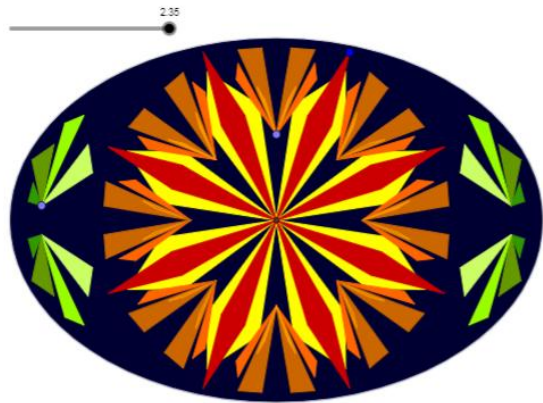
Малюнки графіками функціональних залежностей (GeoGebra)

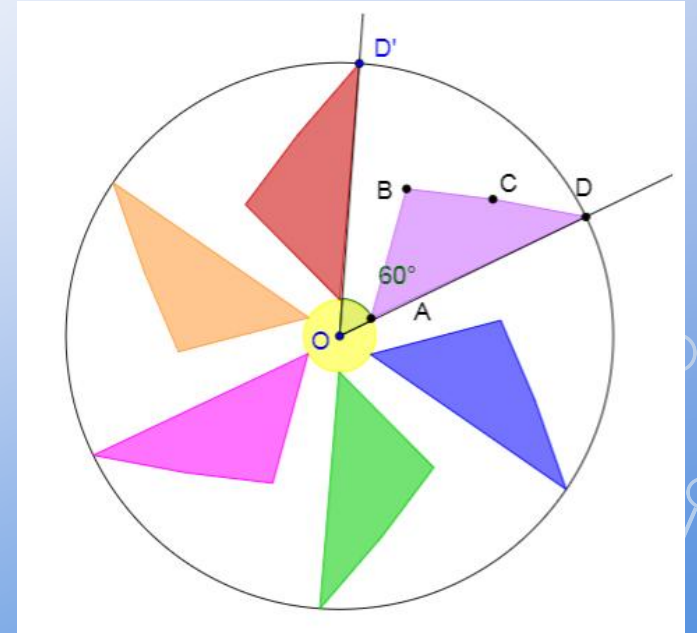
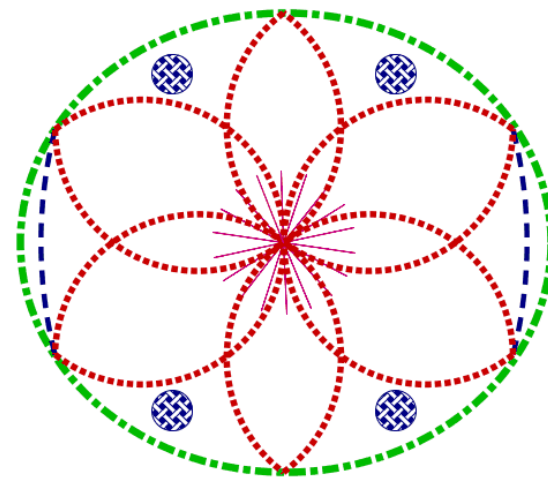
Писанка Шпонька Руслан

Автор: Руслан Шпонька

$a = 0$

$b = 1.06$

ВИСНОВКИ

- Метою кожного вчителя, який веде STEM-предмет, має стати мотивування та зацікавлення учнів. Чим різноманітнішими і цікавішими будуть уроки, тим більше дітей захопляться даним предметом.
- Впровадження елементів STEM-освіти в навчанні математики та інформатики дає можливість підвищити якість науково-технологічної підготовки учнів, що в подальшому сприятиме підвищенню їх життєвих компетентностей.
- Залучення учнів до виконання завдань з використанням середовища GeoGebra сприяє розширенню кола навчальних завдань, включаючи в нього нестандартні завдання дослідницького та прикладного характеру. Це створює умови для досягнення високої мотивації навчання, забезпечення індивідуалізації процесу навчання.
- У перспективі дослідження у напрямку використання GeoGebra в розробці STEM-проектів з теорії ймовірностей та математичної статистики з метою покращення ефективності процесу навчання природничо-математичних дисциплін.

Використання системи GeoGebra сприяє

- візуалізації об'єкта дослідження,
- демонстрації його властивостей,
- уникненню рутинних дій, пов'язаних зі створенням допоміжних зображень;
- представленням матеріалу ілюстраціями (статичними і динамічними зображеннями, графіками, схемами, таблицями),
- демонстрації прикладів застосування здобутих знань у житті. Наприклад, під час виконання STEM-проекту учням доцільно запропонувати дібрати за темою фото, завантажити на полотно побудови, виділити необхідні фігури, графіки.
- Описуючи графіки за допомогою відповідних інструментів, учні якнайкраще зможуть дібрати потрібні функції.
- Математичне моделювання з використанням GeoGebra сприятиме глибшому розумінню тем, що вивчаються.

Висновки

- Одним з ефективних шляхів формування системи математичних компетентностей учнів є навчання розв'язуванню прикладних задач. Розв'язування прикладних задач сприяє набуттю складових математичної компетентності.
- Завданням вчителя при прикладній спрямованості навчання стає добір таких змісту, засобів, методів, організаційних форм навчання, використання яких дозволяє не лише успішно оволодівати знаннями, а й вчити самостійно їх здобувати, формувати відповідну систему компетентностей, критичне і творче мислення, розкрити творчий потенціал учня, його інтелектуальні здібності.
- Підтверджено, що прикладні задачі досить вдало доповнюють систему задач шкільного курсу математики і можуть використовуватися на різних етапах та реалізовувати різні навчальні цілі: готувати до вивчення або розпочинати вивчення нової теми, сприяти поглибленню знань у процесі вивчення теми.

ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ

**Крамаренко Тетяна Григорівна,
к. пед.н., доцент, доцент кафедри математики та методики її навчання,**

КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

kramarenko.tetyana@kdpu.edu.ua

tg@kramarenko.com.ua